

Laba diena

Šiandien – Mėnulio delčia. Saulė teka 4 val. 57 min., leidžiasi 21 val. 50 min. Dienos ilgumas 16 val. 53 min. Šiandien vardadienius švenčia Margiris, Vyliaudė, Izabelė, ketvirtadienį minimos Arvilo, Arvilės, Eugenijaus, Kleopatros, Rykanto, Rykantės vardo dienos, penktadienį pasveikinkite Vydus, Libertus, Libertas.

Liepos 13 – Durbės mūšio diena.

Ketvirtadieniais važiuos papildomu laiku

Nuo 2023 m. liepos 13 d. Prienų r. savivaldybės vietinio (priemiestinio) reguliaraus susisiekimo maršruto Nr. 14 Šeimos klinika – Poliklinika – Civ. Kapinės autobusai ketvirtadieniais važiuos papildomu laiku 9.30.

Tvarkaraščiai skelbiami savivaldybės interneto svetainėje www.prienai.lt.

Vandens kokybės tyrimų rezultatai

Visuomenės sveikatos biuras kartu su Nacionaline visuomenės sveikatos laboratorija maudymosi sezono metu stebi Beržyno parko tvenkinio ir Jiezno ežero, naudojamų visuomenės poreikiams, vandens kokybę. Ketvirtieji mėginiai tyrimams atlikti buvo paimti 2023 m. liepos 5 d. Gauti vandens mikrobiologinių tyrimų rezultatai parodė, kad vandens telkinių kokybė atitinka higienos normos reikalavimus, keliamus maudyklų vandens kokybei, ir nekelia grėsmės žmonių sveikatai – žarninių enterokokų ir žarninių lazdelių (*Escherichia coli*) skaičius leidžiamų normų neviršija. Būtent šios bakterijos ir parodo, ar vanduo yra užterštas, ar ne.

Beržyno parko tvenkinio vandens mikrobiologiniai parametrai: žarninių enterokokų – 12 KSV/100 ml (norma – 100 KSV/100 ml), o žarninių lazdelių (*Escherichia coli*) – 4,0 KSV/100 ml (norma – 1000 KSV/100 ml).

Jiezno ežero vandens mikrobiologiniai parametrai: žarninių enterokokų – 11 KSV/100 ml (norma – 100 KSV/100 ml), o žarninių lazdelių (*Escherichia coli*) – 5,0 KSV/100 ml (norma – 1000 KSV/100 ml). Tyrimai atliekami kas dvi savaites maudymosi sezono metu. Šiuose vandens telkiniuose maudyti saugu.

Linkime saugaus poilsio prie vandens telkinių!

Prieš atostogas – darbingas posėdis 2 p.

Reabilitacijos subtilybės: ką būtina žinoti? 2-6 p.

Įsigaliojo ūkininko ūkio įstatymo pataisos 3 p.

Sugrįžimas į dvasios tvirtovę prie Alšios. Sudvariškėms – 500 4-6 p.

Šalčių šeimos gyvenimo kelias ir nuopelnai 5 p.

Saugokime vidurvasario gamtos dovanas 6 p.

Apie didelę šventę, kurios visi labai laukė 8 p.

Veiklus jaunimas imasi iniciatyvos burti Prienų tenisininkų bendruomenę

Siekiant, kad gražėjančiame Prienų krašte sau patinkančios veiklos rastų kiekvienas gyventojas, vis daugiau jaunimo imasi iniciatyvos telkti bendruomenę, organizuoti įvairius užsiėmimus.

Dviejų aktyvių ir veržlių jaunuolių – septyniolikmetės Urtės Lakavičiūtės ir teniso trenerio Tautvydo Mikušausko – iniciatyva liepos pradžioje po ilgos pertraukos Prienuose vėl šurmuliavo teniso turnyras „Prienų dvejetų taurė 2023“.

Pasak Urtės, idėja atgaivinti teniso turnyrus mūsų krašte jai pasiūlė tėtis Ričardas Lakavičius, tačiau viena pati organizuoti varžybų mergina neišdrįso, o mintis apie atgimstantį teniso turnyrą taip ir liko svajonėse... Tiesa, ne veltui sakoma, jog svajonės pildosi, mat tokią idėją mintyse brandino ir Prienų KKSC teniso treneris T. Mikušauskas, kuris ir pasiūlė šio sporto entuziastei Urtei kartu organizuoti turnyrą Prienuose ir taip prisidėti prie tenisininkų bendruomenės augimo Prienų krašte.

Paklausti, kaip apskritai vertina teniso sporto populiarumą Prienuose, Urtė ir Tautvydas pastebi, jog nepaisant to, kad teniso entuziastų yra visai nemažai, pagal turimas sąlygas, išvystytą infrastruktūrą jų galėtų būti bent kelis kartus daugiau.

„Galiu pasidžiaugti, kad kiekvienais metais vis daugiau vaikų susidomi lauko tenisu, todėl Prienuose vaikų, lankančių teniso treniruotes, skaičius auga. Taip pat populiarumas didėja ir tarp suaugusiųjų, tad situa-

Miksų dvejetų dalyviai kartu su turnyro organizatoriais Urte Lakavičiūte ir Tautvydu Mikušausku.

cija gerėja“, – mintimis dalijasi T. Mikušauskas.

Teniso turnyro organizavimą pirmą kartą į savo rankas paėmė jaunuoliai prisipažįsta, kad organizaciniai rūpesčiai pareikalavo nemažai laiko ir derybinių igūdžių. Visgi organizatoriai džiaugiasi, jog pirmas blynas, kaip sakoma, nebuvo prisvileš, o turnyras sulaukė ne tik šios sporto šakos entuziastų susidomėjimo, bet ir rėmėjų palaikymo. „Kadangi turnyro dieną buvo prognozuojamas lietingas oras iš 32 dalyvių atvyko 24, tačiau pirmam kartui tai tikrai neblogas rezultatas. Esame dėkingi ir nemažam būriui rėmėjų:

Prienų rajono savivaldybei, „Tango pizza and grill“, „Sparta Textile“, „Chetless“, „Keliautojų medalionas“, „Birštono mineraliniai vandenys ir Ko“, „Minimalista. Home decor“ bei „Dantana“, – pirmojo savo organizuoto turnyro rezultatais džiaugiasi Urtė ir Tautvydas.

Tai, jog Prienų teniso entuziastai turi neišnaudoto potencialo, rodo ir Prienų dvejetų taurės (2023 m.) turnyrinė lentelė, kurioje net trys Prienams atstovaujantys poros pelnė prizines vietas, tai – Greta Vainauskaitė ir Pedro Barcelos, užėmę trečiąją vietą miksų dvejetų turnyre, ir

vyrų dvejetų turnyre antrąją bei trečiąją vietas iškovojo Leonardas Kavaliauskas ir Augustas Kurlavičius (treneris – T. Mikušauskas) ir Pedro Barcelos su Vytautu Kučinsku (treneris – T. Mikušauskas). Jauniausieji Prienams atstovaujantys turnyro dalyviai Nojus Žvirblis ir Tajuš Šalčius (treneris – T. Mikušauskas) vyrų dvejetų turnyre iškovojo Paguodos prizą.

Prienų dvejetų taurės turnyro nugalėtojais tapo Vaida Grockytė ir Andrius Lukošius (miksų dvejetas) bei Gražvydas Bajoras ir Rimantas Justinavičius (vyrų dvejetas).

Rimantė Jančauskaitė

Vyrų dvejetų turnyro dalyviai ir turnyro organizatoriai.

Koks tu ir aš – tokia Lietuva
Kuriu. Įgyvendinu. Dalinuosi.

Projektą remia

SPAUDOS,
RADIO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

Sveikata

Reabilitacijos subtilybės: ką būtina žinoti?

Ligonijų kasos ir reabilitacijos įstaigos sulaukia įvairių pastebėjimų iš pacientų dėl medicininės reabilitacijos paslaugų. Gydytojai bei ligonijų kasų specialistai atsako į labiausiai gyventojams rūpimus klausimus.

Rekomenduojama nedelsti

Medicininės reabilitacijos procedūros turi būti pradėdamos kuo greičiau po fizinės medicinos ir reabilitacijos (FMR) gydytojo konsultacijos, ne vėliau kaip per 21 dieną, nebent gydytojas nustato ir įrašo, kad jas reikėtų pradėti vėliau, pavyzdžiui, po traumos reikia sulaukti, kol sugis lūžis ir pan. Pacientui pačiam atidėti paskirtą reabilitaciją galima tik dėl pateisinamų priežasčių (kitos ligos, artimojo mirties ir pan.). Jei pacientas negali pradėti reabilitacijos laiku dėl asmeninių aplinkybių (dėl darbo komandiruočių, egzaminų ir pan.), jis turi pasirašyti, kad šiuo metu reabilitacijos atsisako, o vėliau esant poreikiui jam gali būti teikiama pakartotinė FMR gydytojo konsultacija, ir reabilitacijos poreikis vertinamas iš naujo.

Panevėžio fizinės medicinos ir reabilitacijos centro FMR gydytoja, Lietuvos fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojų draugijos valdybos narė **Laura Sabienė** pastebi, kad dažnai pacientai, atvykę konsultacijos dėl medicininės reabilitacijos, pageidauja masažo procedūrų, nes mano, kad tai svarbiausia gydymo priemonė. Gydytoja pažymi, kad veiksminga medicininė reabilitacija – tai kompleksinis šios reabilitacijos metodų (kineziterapijos, ergoterapijos, fizioterapijos, gydymo masažo ir kt.) taikymas, kurį skiria FMR gydytojas pagal siuntime nurodytą diagnozę, biopsichosocialinių funkcijų sutrikimų ir ligos sunkumo laipsnį, o ne pagal paciento pageidavimus.

Pasak L. Sabienės, siekiant kuo geresnio gydymo rezultato, pacientai turėtų iki galo atlikti visas paskirtas procedūras ir būtinai informuoti apie gydymo kurso nutraukimą ar neatvykimą į procedūrą, nes to nepadarius, ilginamos paslaugų laukimo eilės kitiems pacientams. Eilės susidaro ir tada, kai pacientai dėl asmeninių priežasčių (kasmetinių atostogų, kelionių) nukelia pradinės reabilitacijos pradžią ir nespėja pradėti paskirto gydymo kurso laiku.

Paslaugos skiriamos ne vien pagal diagnozę

Medicininė reabilitacija skiriama esant biopsichosocialinių funkcijų sutrikimams ir dažniausiai pradama nuo pradinės ambulatorinės medicininės reabilitacijos, kai skiriama iki 25 reabilitacijos procedūrų (kineziterapijos, ergoterapijos, fi-

Fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytoja Laura Sabienė. Asmeninio archyvo nuotr.

zioterapijos, masažo) ar pradinės stacionarinės reabilitacijos, kai dar gydantis ligoninėje skiriamos pavienės reabilitacijos procedūros (kineziterapijos, ergoterapijos, fizioterapijos, masažo, psichoterapijos, klinikinio logopedo užsiėmimai ir kt.).

Tam tikrais atvejais pacientas gali būti siunčiamas į medicininės reabilitacijos paslaugas teikiančią gydymo įstaigą be pradinės ambulatorinės arba pradinės stacionarinės medicininės reabilitacijos. Pavyzdžiui, kai reikia paruošti pacientą sąnarių endoprotezavimui, kai skiriama palaikomoji reabilitacija, suteikus kai kurias dienas chirurgijos paslaugas ir kt.

Dažnai pacientai klaidingai galvoja, kad po pradinės ambulatorinės reabilitacijos būtinai turi būti skiriama ambulatorinė reabilitacija. Tačiau ambulatorinės reabilitacijos poreikį nustato FMR gydytojas, įvertinęs paciento būklę po pradinės reabilitacijos. Ir tik tuo atveju, jei pradinė reabilitacija nedavė pakankamo rezultato, bet dar tikimasi tolesnio funkcinės būklės pagerėjimo, gali būti skiriama ambulatorinė reabilitacija.

Stacionarinę reabilitaciją gali gauti ligoniniai po labai sunkių ligų ir traumų, kai yra didelių biopsichosocialinių funkcijų sutrikimų, sutrikusi apsitarnavimo, judėjimo funkcija. Stacionarinę reabilitaciją skiriama tik po gydymo stacionare, išskyrus tuos atvejus, kai pacientą reikia paruošti protezavimui, kai reabilitacijos paslaugos skiriamos vaikams, taip pat dėl psichikos ir elgesio sutrikimų ar po dienos chirurgijos paslaugų ir kitais išimtiniais atvejais.

Gydytoja L. Sabienė atkreipia dėmesį, kad pacientai neturėtų reikalauti reabilitacijos vien dėl to, kad jiems yra diagnozuota tam tikra liga, nes reabilitacijos poreikį lemia funkcinės būklės sutrikimas, o ne konkrečiai nustatyta liga ar pažeidimas – pavyzdžiui, seniai nustatyta stuburo išvarža, sąnarių artrozė ir pan.

Svarbu žinoti, kad pacientas turi teisę reabilitacijos įstaigą pasirinkti pats. Jei pacientas pageidauja ambulatorinės reabilitacijos paslaugas gauti sanatorijoje, jis turi prisiminti, kad šiuo atveju maitinimo ir apgyvendinimo paslaugos nėra kompensuojamos, tačiau jis jų išgyti nepivalo, t. y. jis gali atvykti tik reabilitacijos procedūroms.

Reabilitacija gali būti taikoma ir dėl kelių ligų

Valstybinės ligonijų kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos

(Nukelta į 6 p.)

Prieš atostogas – darbingas posėdis

Paskutiniajame Prienų rajono savivaldybės tarybos posėdyje prieš atostogas buvo išgildinta per keturias dešimtis klausimų, išklaustyto futbolo klubo „Prienai“, krepšinio sporto klubo „Prienai“ ir Stakliškių krepšinio klubo veiklos ataskaitos už praėjusį sezoną.

Skaidriai ir aiškiai...

Visuomenininkui Andriui Tarpinui pradėjus iniciatyvą „Skaidrinam“, buvo išviešinti atvejai, kuomet kai kurių savivaldybių politikai piktnaudžiavo jų veiklai skirtomis lėšomis. Siekiant užkirsti kelią įvairioms spekuliacijoms, Seimas birželį priėmė Vietos savivaldos įstatymo pataisą. Jose įtvirtinta nuostata dėl Savivaldybių tarybų nariams mokamo atlygio, kuris sieks penktadalį konkrečios savivaldybės mero darbo užmokesčio.

Atsižvelgiant į tai, Taryba patvirtino Prienų rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento pakeitimus. Šiuo sprendimu buvo panaikinta galimybė Savivaldybės tarybos nariams gauti išmoką, skiriamą su jų veikla susijusioms kanceliariinėms, pašto, telefono, interneto ryšio, transporto, biuro patalpų nuomos, viešosios informacijos rengėjų teikiamų paslaugų ir kt. išlaidoms apmokėti. Vietoje išmokos politikams bus mokamas 20 procentų mero darbo užmokesčio dydžio atlyginimas, į rankas jie gaus per 640 eurų. Savivaldybės tarybos opozicijos lyderiui ir nuolatinė Savivaldybės tarybos komitetų ir komisijų pirmininkams nustatytas 20 procentų didesnis dydžio atlyginimas. Savivaldybės tarybos nario atlyginimas galės būti mažinamas proporcingai jo praleistų to mėnesio posėdžių skaičiui. Informacija apie Savivaldybės tarybos narių atlyginimus skelbiama Savivaldybės interneto svetainėje.

Prienų rajono politikų pavardės viešame skandale dėl netinkamai panaudotų išmokų nenuskambėjo, todėl Tarybos narys **Arūnas Vaidogas** nebe pirmą kartą pasiūlė kreiptis raštu į iniciatyvos „Skaidrinam“ autorių dėl atsiprašymo galimai visus savivaldos atstovus apšaukus „vagimis“. Mero manymu, kiekvienas politikas tai gali padaryti individualiai.

Pritarta infrastruktūros projektams

Dauguma Tarybos narių pritarė projekto „Šilėnų g. dalies (Mauručių k., Veiverių sen., Prienų r. sav.) kapitalinis remontas“ įgyvendinimui bei tam, kad būtų numatytas finansavimas projektui iš Savivaldybės biudžeto ir (ar) skolintomis lėšomis.

Projekto metu 1,136 km Šilėnų gatvės dalyje bus išlieta 6–5 m pločio nauja asfaltbetonio danga, suremontuotos stovėjimo aikštelės. Kaip teigiama, preliminari projekto vertė siekia 800 tūkst. eurų, todėl Savivaldybė ketina imti paskolą, 100 tūkst. eurų indėliu ketina prisidėti ir Veiverių krašto verslo atstovai. Dėl finansavimo Tarybos nariai pareiškė įvairių nuomonių. Opozicijos atstovė **Loreta Jakinevičienė** kvietė kolegas

atidėti šį klausimą, kol nebus gauta verslininkų raštiška garantija. Buvusio kelininko **Henriko Radvilavičiaus** nuomone, prie šio sudėtingo projekto verslas turėtų prisidėti ne mažesne nei 150 tūkst. eurų dalimi. **Rasa Juocevičienė** ir **Algis Marcinkevičius** domėjosi, ar dėl šio projekto nebus atidėti kiti suplanuoti kelių tvarkymo ir rekonstrukcijos darbai seniūnijose.

Tuo tarpu valdančiųjų atstovai kvietė nesibaiminti didelės projekto vertės ir vieną Veiverių krašto kelią, svarbų ir gyventojams, ir verslui, sutvarkyti kaip pridėra.

Taip pat pritarta projektui „Pėsčiųjų tako įrengimas Nemuno pakrantėje, Prienų mieste“. Šio projekto metu planuojama prie upės esančių pėsčiųjų taką pratešti nuo sakurų sodų iki Kęstučio paminklo, įrengti apšvietimą, tiltelį, privažiuojamuosius kelius nuo Šlaito gatvės.

Projektas bus finansuojamas Savivaldybės biudžeto ir (ar) skolintomis lėšomis.

Anot mero **A.Vaicekausko**, tako tiesimo darbai yra suskaidyti į tris etapus. Šiuo projektu bus vykdomi 336 metrų ilgio tako tiesimo antrojo etapo darbai. Trečiasis etapas bus pats sudėtingiausias, nes darbų metu teks sutvirtinti ir Nemuno krantinę. Svarbiu argumentu balsuoti už tapo kriterijus, jog nemaža dalis Prienų gyventojų ir svečių naudosis sukurta infrastruktūra.

Tarybos nariai suteikė LR Finansų ministerijai garantiją dėl UAB „Prienų vandenys“ ilgalaikių finansinių išpareigojimų – dėl iš šios ministerijos imamos per 69,3 tūkst. eurų paskolos, kuri bus naudojama investicijų projekto „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra ir rekonstrukcija Prienų rajone“ veiklai.

Projekto metu Prienų miesto Liepų, M. Valančiaus ir Kovo 8-osios gatvėse bus nutiesta apie 0,23 km vandentiekio tinklų (būtų sudaryta galimybė prisijungti 16 būstų) ir 0,63 km nuotekų tinklų (planuojama prijungti 26 būstus).

Žemės ir turto klausimai

Taryba nustatė neapmokestinamuosius žemės sklypų dydžius fizinėms asmenims, kurių šeimose mokesčio laikotarpio pradžioje nėra darbingų asmenų ir kuriems nustatytas 0–40 procentų darbingumo lygis arba kurie yra sukakę senatvės pensijos amžių ar yra nepilnamečiai: 0,15 ha mieste ir 1 ha kaimo vietoje. Lengvata bus netaikoma, jeigu žemės sklypas įtrauktas į nenaudojamą, apleistą žemės sklypą, kuriems taikomas 4 procentų žemės mokesčio tarifas, sąrašą.

Nuo šių metų savivaldybėms tapus valstybinės žemės valdytojais (patikėtinėmis) savo teritorijoje, politikai Prienų rajono savivaldybės administracijos direktorę įpareigojo

pasirašyti valstybinės žemės sklypų, perduodamų valdyti, naudoti ir disponuoti jais patikėjimo teise Prienų rajono savivaldybei, perdavimo-priėmimo aktus. Tai savivaldai suteiks daugiau galių, planuojant teritorijas, siekiant pritraukti papildomų investicijų į regioną, sudarant sąlygas kurtis verslo atstovams.

Paaikšėjus, kad Prienų krašto muziejaus padalinys Skriaudžių buities muziejus neturi atskiro įvažiavimo į teritoriją, Taryba pripažino būtinu visuomenės poreikiams 29 arų ploto valstybinės žemės sklypą, esantį Skriaudžių k., Veiverių sen., ir įtraukė jį į neprivatizuotinų sklypų sąrašą. Šiame sklype Skriaudžių buities muziejaus lankytojams bus įrengta bendrojo naudojimo poilsio zona, kelias ir kita infrastruktūra.

Kuria skaitmeninę kapinių duomenų bazę

Posėdyje priimta nemažai sprendimų dėl kilnojamojo ir nekilnojamojo turto perėmimo bei perdavimo patikėjimo teise kitoms biudžetinėms įstaigoms, nekilnojamojo turto nuomos ne konkurso būdu, panaudos sutarčių nutraukimo. Pritarta projektui „Kauno rajono ir Prienų rajono savivaldybių skaitmeninės kapinių duomenų bazės kūrimas, administravimo procesų modernizavimas ir skaitmeninimas“.

Šio projekto, kuris bus įgyvendinamas partnerystės teisėmis, bendra vertė – per 483 tūkst. eurų, Prienų r. savivaldybės investicijų dalis – 184 tūkst. eurų. Projekto įgyvendinimo metu numatoma suskaitmenizuoti ir į elektroninę erdvę perkelti Savivaldybės teritorijoje esančių 75 veikiančių ir neveikiančių kapinių inventorizavimo duomenis, sukurti atvirą duomenų informacinę sistemą. Skaitmeniniuose kapinių žemėlapiuose atsispindės kiekvienos kapavietės identifikacijos numeriai, tikslios koordinatės, bus pateikiamos jos nuotraukos.

Pavėžėjimo paslaugas teiks ir toliau

Taryba pritarė naujai bendradarbiavimo sutarčiai tarp Prienų ir Kauno rajonų savivaldybių dėl vietinio priemiestinio autobusų maršruto *Kaunas – Garliava – Mastaičiai – Pažėrai – s. b. „Aronija“ – Jūrė* organizavimo ir finansavimo. Prienų rajono savivaldybė kompensuos vežėjams 50 proc. šių reisų nuostolių kaštų. Tiesa, pažymėta, kad šis maršrutas nėra nuostolingas, kompensacijos susidaro dėl lengvatinio keleivių vežimo. Meras pažymėjo, jog gyventojams šis maršrutas yra reikalingas, jie aktyviai naudojami pavėžėjimo paslauga, pavyzdžiui, vien gegužės mėnesį keleiviams buvo parduoti 828 bilietai.

Dalė Lazauskienė

VLK Paslaugų ekspertizės ir kontrolės skyriaus patarėja Rimantė Vencloviene. VLK nuotr.

PR Kauno apskrities gyventojai paramos gavėjams skyrė 5,5 mln. eurų

Kauno apskrities valstybinė mokesčių inspekcija (Kauno AVMI) informuoja, kad nuo šandien paramos gavėjus pasieks pirmosios gyventojų skirtos pajamų mokesčio sumos. Šiemet prašymus skirti dalį sumokamo gyventojų pajamų mokesčio (GPM) pateikė 88 tūkst. Kauno apskrities gyventojų, o jų skirti 5,5 mln. eurų gavėjus pasieks dalimis iki lapkričio 15 d.

VMI iniciatyva paankstinus GPM paramos pervedimo terminą, dalis paramos gavėjų ir šiais metais jos sulauks anksčiau. Šiemet Kauno apskrities gyventojų, skyrusių dalį sumokamo GPM paramos gavėjams, skaičius yra mažesnis, tačiau skirta suma panaši kaip ir praėjusiais metais, ji siekia 5,5 mln. eurų. Išsami informacija apie paramos gavėjams skirtas lėšas skelbiama viešai VMI interneto svetainėje adresu <https://www.vmi.lt/evmi/paramos-statistika>.

Dalis prašymų bus vykdomi tik įgyvendinus esminius reikalavimus

Atkreipiamas dėmesys, jog dalis prašymų dar negali būti įgyvendinti, nes juos pateikę gyventojai turi patikslinti pajamų deklaracijas. Lietuvoje šiuo metu keliolika tūkstančių gyventojų teiktų prašymų dar nėra patvirtinti, nes juos teikusius asmenų pajamų deklaracijoje nustatyti trūkumai, apie kuriuos jie buvo informuoti VMI pranešimu.

Pažymėtina, kad yra sustabdytas paramos pervedimas ir daliai paramos gavėjų, nes jie dar nepateikė paramos gavimo bei panaudojimo ataskaitų. Tai padarius, visa skirta GPM dalis gavėjus pasieks iki lapkričio 15 d.

Šiais metais 87,9 tūkst. Kauno apskrities gyventojų, į kurios sudėtį įeina 8 Lietuvos savivaldybės, paramos gavėjams skyrė 5,5 mln. eurų, iš jų politinėms partijoms pernai 8,2 tūkst. apskrities gyventojų skyrė 280,7 tūkst. eurų. Praėjusiais metais 99,3 tūkst. Kauno apskrities gyven-

TOP 5 didžiausią paramos sumą Birštono savivaldybėje 2022 m. gavusių paramos gavėjų

Gavėjo pavadinimas	2022 m. mokesstinis laikotarpis	
	Rėmėjų skaičius	Apskaičiuota suma, Eur
Jungtinis paramos Ukrainai fondas	105	5268,49
Birštono šv. Antano Paduviečio parapija	33	1364,99
Birštono vienkiamio bendruomenė	32	1182,20
Birštono vaikų lopšelis-darželis "Vyturėlis"	34	1164,22
Birštono gimnazija	24	951,75

TOP 5 didžiausią paramos sumą Birštono savivaldybėje 2022 m. gavusių politinių partijų

Partijos pavadinimas	2022 m. mokesstinis laikotarpis	
	Rėmėjų skaičius	Apskaičiuota suma, Eur
LIETUVOS SOCIALDEKRAVŲ PARTIJA	108	3 106,82
Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai	13	509,13
Lietuvos regionų partija	4	305,88
Nacionalinis susivienijimas	3	119,53
Lietuvos krikščioniškosios demokratijos partija	1	28,70

TOP 5 didžiausią paramos sumą Prienų rajono savivaldybėje 2022 m. gavusių paramos gavėjų

Gavėjo pavadinimas	2022 m. mokesstinis laikotarpis	
	Rėmėjų skaičius	Apskaičiuota suma, Eur
Viešoji įstaiga EgzoticSOS	356	13 049,63
Išlaužo šv. M. Marijos, Krikščionių Pagalbos parapija	164	6 581,19
VšĮ "Airos katinėliai"	182	5 746,19
Prienų "Žiburio" gimnazija	48	3 171,45
Jiezno šv. Arkang. Mykolo ir Jono Krikštytojo parapija	62	3 086,66

TOP 5 didžiausią paramos sumą Prienų rajono savivaldybėje 2022 m. gavusių politinių partijų

Partijos pavadinimas	2022 m. mokesstinis laikotarpis	
	Rėmėjų skaičius	Apskaičiuota suma, Eur
LIETUVOS SOCIALDEKRAVŲ PARTIJA	160	3 323,18
Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai	55	1 494,50
Demokratų sąjunga "Vardan Lietuvos"	38	882,43
Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga	23	762,16
Partija "Laisvė ir teisingumas"	18	525,62

tojų paramai iš viso skyrė 5,8 mln. eurų. Politinėms partijoms pernai 8,2 tūkst. apskrities gyventojų skyrė 280,7 tūkst. eurų.

Konsultacijos mokesčių klausimais teikiamos paskambinus 1882

(+370 5 260 5060) ar e. būdu per Mano VMI, nuotolinės paslaugos – telefonu 8 5 2191 777. Paslaugos ir konsultacijos klientų aptarnavimo padaliniuose – tik su išankstine rezervacija.

Įsigaliojo ūkininko ūkio įstatymo pataisais

Nuo liepos 1 d. įsigaliojo ūkininko ūkio įstatymo pakeitimai, susiję su ūkininko sodybos statyba. Pagal naująją įstatymo redakciją, gyvenamąjį namą su pagalbinio ūkio pastatais neurbanizuojamoje ir neurbanizuotoje teritorijoje galės statyti ūkininkas, kuris bent trejus metus deklaravo pajamas iš žemės ūkio veiklos. Tačiau šis reikalavimas nebus keliamas statant kitos paskirties ūkininko pastatus, reikalingus ūkininko veiklai vykdyti.

Taip pat numatyta, kad gyvenamasis namas su pagalbiniais pastatais galės būti statomas tik 2 ha ir didesniame nuosavybės teise priklausančiame žemės ūkio paskirties žemės sklype, išskyrus tuos atvejus, kai kituose įstatymuose, teritorijų planavimo dokumentuose nustatyta kitaip. Kitos paskirties pastatai, reikalingi ūkininko veiklai vykdyti, galės būti statomi ir nuosavybės teise priklausančiame žemės ūkio paskirties žemės sklype, ne mažesniame kaip 0,5 hektaro.

Saugomose teritorijose ūkininko sodybos pastatų statyba turi būti numatyta saugomų teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentais nustatytoje vietoje. Kai žemės

ūkio paskirties žemės sklypo dalis yra Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoje, nepatenkančioje į nacionalinę saugomą teritoriją, ūkininko sodybos pastatų statyba galima ne mažesniame kaip 2 ha jo dalyje, esančioje už šios Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijos ribų.

Pereinamasis laikotarpis

Nuo liepos įsigalioję griežtesni reikalavimai ūkininko sodybos statybai nebus taikomi tiems ūkininkams, kurie yra pradėję rengti ar jau parengę kaimo plėtros žemėtvarkos projektus, turi leidimą statyti ar yra pradėję statyti.

Jiems galios senesnės įstatymo

nuostatos – bus leidžiama gyvenamąją sodybą statyti ir 0,5–2 hektarų sklype.

Žemėtvarkos projektų rengėjai ir ūkininkai turėtų atkreipti dėmesį į tai, kad jiems suteiktas pereinamasis laikotarpis užbaigti jau pradėtus kaimo plėtros žemėtvarkos projektų (ūkio sodybos vietai nustatyti) procesus pagal ankstesnes sąlygas.

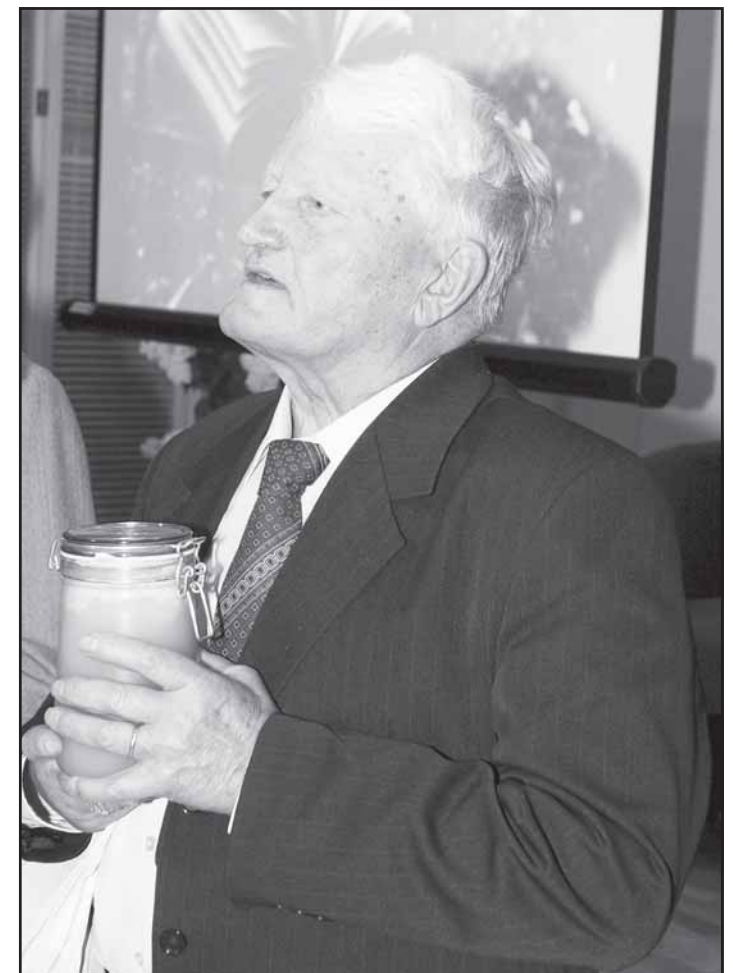
Norint statyti ūkininko sodybos pastatus, būtina parengti kaimo plėtros žemėtvarkos projektą statinių vietai patvirtinti, po to dar turi būti parengtas sodybos statinių projektas, gautas statybos leidimas.

Nacionalinės žemės tarnybos informacija

IN MEMORIAM

Palydėjus Justiną Antaną Vilką

(1931 05 08–2023 07 03)

Per liepų žydėjimą, per patį bičių darbmetį savo gražaus, prasmingo ir ilgo gyvenimo knygą užvertė Justinas Antanas VILKAS. Neapdalines šių metų medumi, nepasidžiaugęs sodo derliumi. Gimtinės žemė priėmė Lietuvą ir savo kraštą labai branginusių žmogų. Su kokia aistra jis domėjosi giminės, tėviškės istorija! Rūpindamasis, kad niekas nebūtų pamirštas, parašė knygą „Pamąstymai apie tėviškę ir dar kai kas...“. Vėliau ją tęsė, tik antroji knygos dalis liko neišleista.

Dabar jau ir paties Justino gyvenimas – istorija. Turtinga ir pamokanti.

Justinas Antanas Vilkas gimė ir augo Prienų rajone, Gražučių kaime, vidutinių ūkininkų aštuonių vaikų šeimoje. Mokėsi Rutkiškių ir Išlaužo pradinėse mokyklose, Kauno „Aušros“ berniukų gimnazijoje. Dirbdamas Kunigiškių kolūkio pirmininku, baigė tuometinę Žemės ūkio akademiją.

Ūkiui sėkmingai vadovavo 37 metus. Justinas yra ne kartą sakęs, kad, nors ne visi sumanymai pavyko, jis labai mėgo savo darbą, negailėjo jam nei laiko, nei širdies. Rūpinosi ne vien ūkiniais, ekonominiais reikalais, bet ir kaimo žmonių buitines sąlygomis, kultūrinio gyvenimu. Kunigiškiuose buvo įkurtas Lietuvos filharmonijos filialas, kur koncertuodavo aukščiausio lygio atlikėjai – muzikantai, dainininkai. Būdamas kūrybingos, meniškos prigimties, Justinas mėgo dainą, šokį, kartu su kaimo žmonėmis dalyvavo respublikinėse ir Pasaulio lietuvių dainų šventėse.

Penkerius metus Justinas Vilkas buvo Balbieriškio seniūnas.

Ir baigęs savo tarnybinius darbus, Vilkas išliko veiklus, energingas – dalyvavo Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio, Birštono „Bočių“ bendrijos veikloje, keletą metų vadovavo Lietuvai pagražinti draugijos Birštono skyriui, dainavo Prienų krašto muziejaus vokaliniam ansamblyje „Marginys“. Lietuvos valstybės atkūrimo 100-mečio proga inicijavo 100 ažuolų sodinimą Birštono Karalienės Barbaros alėjoje, jo sumanymas – ir paminklinis akmuo Žalgirio mūšio 500-osioms metinėms.

Už aktyvią ir prasmingą visuomeninę veiklą 2019 metais Justinas Antanas Vilkas – Lietuvos valstybės atkūrimo dienos nominantas – apdovanotas tradiciniu Birštono savivaldybės banginuku.

Justinas su žmona Danute užaugino du sūnus: Arūną ir Renaldą, džiaugėsi sėkmingais jų ir vaikų gyvenimais, dėkojo likimui už Petrutę.

Prieš dvejus metus, pasveikintas 90-mečio proga, sukaktuvininkas ištarė, kad nugyveno ilgą, įdomų gyvenimą, ir kad dar vis prasimano veiklos, randa, kuo užsiimti. Tokį jį ir prisiminė – gyvybingą, smalsų ir šviesų, dainuojantį senąsias mūsų dainas, deklamuojančią Justino Marcinkevičiaus eiles, medžius sodinantį jau ne sau – tiems, kurie po jo gyvens. Ir Lietuvai – kad ji žaliuotų, kad liepos Lietuvoje žydėtų, ir kad bitės jose dūgztų.

Genovaitė Mačiūtė

Nuotraukoje: Justinas Antanas Vilkas Birštono viešosios bibliotekos 65-mečio šventėje 2013 m.

Tai, kas išaugina... Atminties tiltu

Projekta remia

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

Sugrįžimas į dvasios tvirtovę prie Alšios. Sudvariškėms – 500 (II dalis)

Kai krikščionybė tapo senosios Lietuvos valstybės (ir Sudvariškių apylinkių) pamatiniu gyvenimo pagrindu

Praėjusią savaitę šventėme Lietuvos valstybės pradžios dieną, kurią pagal garbios ir šviesios atminties istorijos profesoriaus Eduardo Gudavičiaus argumentuotą datavimą, įvardiname kaip vienintelio Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo dieną. Nuo 2019 metų ši diena yra minima ir kaip visuotinė Tautiškos giesmės diena.

Šią dieną kaip niekad suprantame, kad tik krikščionybė sudarė galimybę mums tapti vertybine Europos dalimi. 1251 metų pradžioje Lietuvoje vyraujančių kunigaikštį Mindaugą, jo žmoną Mortą bei jų sūnus Ruklį ir Rupeikį pakrikštijo Livonijos ordino magistras Andrius Štirijietis. Tai nulėmė, kad popiežius Inocentas IV Milane 1251 m. liepos 17 dieną paskelbė Lietuvą katalikiška karalyste. Livonijos ordino Kulmo žemės vyskupas 1253 metais, Šv. apaštalo Petro ir Povilo šventės metu (tai galėjo būti birželio 29-oji ar liepos 6-oji diena), iki šiol tiksliai nenustatytoje vietoje karūnavo Mindaugą ir Mortą Lietuvos karaliumi ir karaliene.

Sunkus, sudėtingas ir vingiuotas buvo Lietuvos ir katalikybės santykis. Dėl sudėtingų Lietuvos vidaus aplinkybių buvo prarasta popiežiaus globa ir vėl po gerų dviejų šimtmečių teko viską padėti iš naujo. Jogaila ir Vytautas, Svitrigaila, kiti Lietuvos didikai, 1386 m. pasikrikštiję Krokuvos Vavelyje, po metų pradėjo krikštijoti Aukštaitijos žmones, o po Žalgirio mūšio – ir Žemaitiją.

Lietuvos politinis savarankiškumas, kova už Lietuvos laisvę ir valstybę visą laiką buvo susijusi su katalikybės atspara. Todėl šiomis sudėtingomis, įvairių iššūkių nestokojančiomis aplinkybėmis turime tai gerai prisiminti. Tik būdami vertybiškai atsparūs galime išlikti noriai ar ne savo valia lydome Europos tautų mišriame, galbūt kartais ir sunkiai protu suvokiamų, vertybių katilė.

LDK – keturių tautų istorinė motina

Prieš pradėdamas rašyti apie krašto istoriją, pabrėžiu, kad dabartinė šimto penkerių metų moderni tautinė Lietuvos valstybė negali būti lyginama su daugiataute, daugiakonfesine, keliakalbe LDK. Šioje epochoje dabartinei lietuviui akiai ir ausiai daug kur sunkiau supran-

tamos ir įprantamos išgirsti kitatautės pavardės, daug kur – rusėniška LDK valstybinė kanceliarinė kalba. Bet mes, lietuviai, – ir bajorai, ir nekilmieji, būdami kartu su iš rusėniškos istoriškai išsirutuliojusiais ukrainiečiais ir gudais, Lietuvos rusėnais – pravoslavais, totoriais ir karaimais, apgynėme savo laisvę, valstybę ir savitumą. Vėliau tai darėme kartu su kelių amžių istoriniais bendražygiais, dabartiniais bičiuliais ir partneriais – lenkais. Visko toje istorijoje būta. Mes apiplėšinėjome kitas tautas ir žemes („Saugok mus nuo bado, maro ir lietuvių“ – ir dabar skelbia užrašai kaimyninių tautų išlikusiuose paminkluose). Mus trypė Vakarai ir mindžioji Rytai. Visuomet, bet kokiomis aplinkybėmis, reikia ginti savo valstybės savastį, savo tikėjimą, tradicijas ir papročius, gerbti savo tautines mažumas... Mūsų mintyse šiandien – visus mūsų kaimynus, ypač kovojančius už laisvę ukrainiečius, gerbianti ir vertinanti, pagalbą teikianti dabartinė Lietuva. Bet amžių išmintis sako, kad tie, kurie negerbia sąvastes, praranda savo istorinę atmintį, tampa tik šiaudiniais patriotais. Mokykimės iš LDK tvirtumo, o iš tų didžiųjų, dvasingų, išsilavinusių asmenybių panteono – valstybinės atsakomybės.

Leonas Sapiega – valstybininko pavyzdys visais laikais

Vilniuje ir Kaune, kituose Lietuvos miestuose, surasime Leono Sapiegos vardu pavadintas gatves, jo ir giminės rūmus ar jų likučius. Leonas Sapiega (1557–1633), kaip ir Ostrogiskiai, Chodkevičiai ir mūsų krašte labai žinomi Oginskiai, Laciai, Tiškevičiai, Holovčinskiai, yra rusėniškos kilmės, puoselėjęs ir gynęs LDK. Leonas Sapiega, didysis valstybininkas, savo gyvenime užėmė visas pagrindines LDK valstybines pareigas: Lietuvos didžiojo sekretoriaus, Lietuvos pakanclerio, Lietuvos didžiojo kanclerio, LDK karo vado – didžiojo etmono. Jis gynė Lietuvos savarankiškumą Abiejų Tautų Respublikoje, sušvelnino santykius tarp katalikų, pravoslavų, protestantų ir unitų, vadovavo karo žygiams. Jis siekė išsaugoti Lietuvos valstybingumą, saugojo Lietuvos Metriką, inicijavo III Lietuvos Statutą (1588 m.)

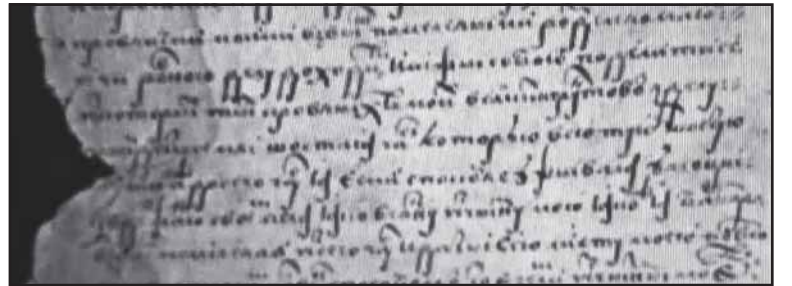
Karaliaus Mindaugo krikštas.

paruošimą ir išleidimą. Kokie svarbūs ir net dabar aktualumo neprarandantys jo pratarinės žodžiai LDK luomams šiame įstatymų sąvade:

„Protingi žmonės visais laikais yra pastebėję, kad kiekvienos valstybės doram žmogui nėra nieko brangesnio už laisvę, o nelaisvę jis taip bjaurisi, kad nuo jos ginasi ne tik savo turtais, bet ir aukodamas gyvybę. Dėl to dori žmonės, stodami prieš bet kurį priešą, nesigaili nei savo turto, nei gyvybės, kad tik nepakliūtų į žiaurais priešą jungą ir, netekę laisvės, nebūtų priversti pagal pavergėjo valią ir norą kaip vergai gyventi. Tačiau to irgi būtų maža, jei žmogus, apsisaugojęs nuo išorinio priešą, būtų priverstas kentėti nuo savųjų prispaudėjų. Todėl šie žabokliai arba žašlai, yra išrasti, kad kiekvienas akiplėša būtų pažabotas, kad jis, bijodamas teisės, nuo bet kokios savivalės susilaikytų, kad negalėtų niekinti ir engti mažesnio ir silpnesnio; užtat teisynas yra sudarytas, kad galingas ir turtuolis nesavavaliautų, nes, kaip yra pasakęs Ciceronas, teisės vergais esame dėl to, kad galėtume naudotis laisve. Ir jeigu doram žmogui nėra nieko malonesnio, kaip, saugiai savo tėvynėje gyvenant, nesibijoti, kad jo gerą vardą kas nors suterš arba jo kūną ir sveikatą sužalos, ar jo nuosavybę pažeis, už tai ne kam kitam, o tik teisynei jis turi būti dėkingas, nes nuo bet kokio pasikėsینimo saugomas teisės sau ramiai gyvena ir jokios savivalės, šmeižto ar skriaudos nepatiria. <...> Dabar, kai jau kiekvienas, jei tik panorės, galės Statutą savo rankose turėti, prašau: teiktės,

Mindaugo ir Mortos karūnavimas.

Pieštuvėnų kalvinų koplytėlę liudijantis dokumento fragmentas.

Gerbiamieji, šį veikalą maloniai išmanę priimti, o turėdami savo laisvės, užtikrintas teisyne, žiūrėkite, kad rinktumėt į teismus bei tribunolus ne tik gerus, nuodugnai mūsų teisę išmanančius, bet ir dievo-baimingus bei dorovingus žmones, kurie ne savanaudiškai ir artimojo skriaudai, ne savo gobšumui patenkinti ir dovanoms gauti teisę klastotų, o tiesiu keliu eidami, šventosios teisybės ir tiesos sargyboje stovėję ir tą laisvę, kuria visi džiaugiamės, mums nepaliestą išsaugotų. Su tuo jūsų malonei ir broliškai meilei atsiuduodu.“ (http://www.saltiniai.info/files/literatura/LD00/Leonas_Sapiega_Trečiojo_Lietuvos_Statuto_pratarne_LDK_luomams_LD3300.pdf)

Ar buvo Sudvariškėse kalvinizmo tikėjimo apraiškų?

Nuo valstybinių prioritetų sugrįžtame prie plačių Sudvariškių žemių plotų viduramžiais. Garbi istorijos profesorė Raimonda Ragauskienė yra atskleidusi daug istorijos paslapčių apie Birštoną, Stakliškes ir jų apylinkes. Rašydama ir apie Gripiškes, Lelionis ir dalį Sudvariškių žemių valdžiusių Venclovų Venclovaitį (Venclovavičių), profesorė iškėlė hipotezę, kad Stakliškių apylinkėse nebuvo protestantų maldos namų, todėl pastarasis ir nepasirinko protestantizmo (Raimonda Ragauskienė. Venclovai Venclovaitis Agripa: galimos religinės kontraversijos atvejis XVI Lietuvoje. – Istorija, 2004, nr.59/60, p.37).

Nauja: evangelikų koplytėlė Pieštuvėnuose. Tada, prieš 440 metų...

Vienok, galime papildyti gerbiama profesorė, Vilniaus Universiteto Mokslinėje bibliotekoje yra 1583–1584 metų aktų, tarp jų 1583 m. liepos 19 d. Kauno žemės teismo rusėniška surašytas dokumentas, liudijantis Pieštuvėnų žemės valdos bajoro Gabrio Vinko turimą. Mirus jo tėvui Jonui ir vyresniajam broliui Mikalojui, Kauno žemės teismo vaznys Vaitiekus Petraitis bei kiti kaimyniniai žemvaldžiai Jonas Stanislovaitis, Jokūbas Grigoraitis, Zacharas Fedoraitis paliudijo, kad turtas priklauso būtent Gabriui

Vinko, ir jį aprašė. Turtas gan gausus: nemažos žirgų, jaučių kaimenės, kelių kambarių namas su dviem priemenėmis. Visuose kambariuose krosnys, trys svirnai, mūrinis alaus bavoras, trys baudžiauninkų nameliai... Labai gausi ginklų kolekcija: kalavijai, šarvai, įvairių dydžių skydai, durklai, koviniai kirviai ir t.t. Drabužiai – su paauskuotomis ir pasidabruotomis sagomis ir t.t. Bet svarbiausias įrašas mums šis: „Maldos namai (tikriausia koplytėlė – VK.) su paveikslais, kurioje yra aukojimo taurė (kielikas) ir nukryžiuotasis, cinkuotas šaukštas, lino audiniai su priklausančiomis knygomis, pasidabruota evangelija, idėta į altorių“ (VU MB, RS.F.7. Kauno žemės teismo aktai, 1583–1584, p.39 v.41 v).

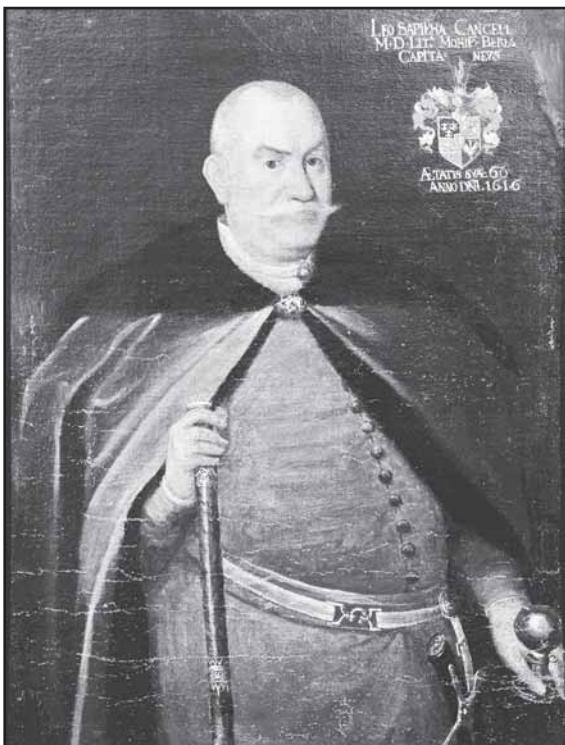
16-ojo amžiaus pabaigoje buvo pravoslavų didikai rinkosi protestantizmo kryptis: liuteronizmą ar kalvinizmą. Kadangi valdė Sudvariškės Kvileckiai buvo kalvinai, tai ir netoliese, Pieštuvėnuose, Gabrys Vinkus rinkosi šį tikėjimą ir meldėsi savo koplytėleje su savo šeimos nariais, o gal ir bičiuliais. Apie baudžiauninkų tikybinių orientaciją lieka nežinoma. Sudvariškių žmonės ir dabar pasakoja apie protestantų kapines už Alšios. Turint Pieštuvėnų pavyzdį, tuo nereiktų abejoti. Ta kalvinų salėlė prie tvirtai katalikiško Stakliškių miestelio galėjo išsilaikyti iki 17 amžiaus 3-ojo dešimtmečio.

Vienuolynai – krašto dvasinė atrama

Mūsų krašte nesisteigė vienuolynai, arčiausiai esantis – kaimyninio Aukštadvario dominikonų vienuolynas. Ne viskas viduramžių laikotarpiu ištyrinėta, tačiau jau dabar žinoma, kad Kašonyse žemės valdą 1711–1762 metų laikotarpiu turėjo Kauno dominikonų vienuolynas (http://www.ijeznoparapija.lt/news/id4.php?subaction=showfull&id=1316703615&archive=&start_from=&ucat=4&).

Kauno moterų benediktinių vienuolynas 1624–1842 metais ne tik turėjo nuo 13 iki 15 valakų žemės valdą su 4 vietiniais ežerais, miškais, bet ir sunkiais vienuolynui istorinių aplinkybių laikais įsikurdavo Sudvariškėse.

(Nukelta į 6 p.)

LDK valstybininkas Leonas Sapiega.

Sudvariškių istoriją menantys toliai.

Atminties tiltu

Šalčių šeimos gyvenimo kelias ir nuopelnai

Prienu kraštą garsinanti, visiems puikiai žinoma Šalčių pavardė kilusi iš senos Šalčių giminės, kuri minima jau nuo XVIII a., nors tiksliai nežinoma, kada Šalčių protėviai čia apsigyveno. Šis kraštas iki XVII a. vidurio beveik visas buvo apaugęs miškais. Tik vietomis, kur neužmato jokios akys, buvo pasislėpęs vienas kitas kaimas. Kiek daugiau kaimų telkėsi arčiau Prienu, prie Nemuno.

Čiudiškių kaimas, kuriame gyveno Šalčių protėviai, Prienu parapijos knygoje pradedamas minėti 1744 m. Tėn Šalčius įrašo tokiomis pavardėmis: Szaltis de Czudiski, Szalcius, dažniausiai Szalc, o kartais net Szaltinski.

Daugiau informacijos sužinome nuo 1830 metų. Prienu parapijos Čiudiškių bažnytinėje knygoje įrašytas **Tomas Šalčius** ir jo žmona **Agnieška Kazlauskaitė** iš Vainatrakio. Jie turėjo tris sūnus – Andrių, Antaną ir Motiejų. Andrius vedė **Oną Kemežytę (Bubniene)** iš Pošvenčio. Jų sūnus Juozas (1851-1919 m.) su žmona **Prane Kavaliauskaitė** iš Ingavangio (1858-1952 m.) susilaukė septynių sūnų ir dviejų dukterų.

Pirmasis sūnus **Juozas Šalčius** gimė 1884 m. rugsėjo 12 d., augo ir gyveno Čiudiškiuose, paveldėjęs žemės tėviškėje užsiėmė ūkininkavimu. 1959 m. gegužės 29 d. Juozas amžinojo poilsio atgulė gimtajame krašte, Čiudiškiuose.

Antras vaikas Pranės ir Juozo Šalčių šeimoje – dukra **Elžbieta Šalčiūtė-Markauskienė**, gimusi 1886 m., didžiąją savo gyvenimo dalį ūkininkavo Suvalkijoje.

Sūnus **Jonas Šalčius**, gimęs 1888 m. birželio 24 d., emigravo į JAV ir ten praleido visą savo gyvenimą.

Žymus tarpukario keliautojas, žurnalistas, rašytojas bei visuomenės veikėjas **Matas Šalčius** buvo ketvirtas vaikas šeimoje. Gimė 1890 m. rugsėjo 20 d. Dar besimokydamas susidomėjo žurnalistine veikla – rašė straipsnius į laikraščius. 1908 m. baigęs Lietuvos švietimo draugijos „Saulė“ organizuojamą mokytojų kursą Kaune, dirbo mokytoju Žemaitijoje. 1909 m. įstojo į Lietuvos mokslų sąjungą ir buvo paskirtas žurnalo „Mokyklos“ redaktoriumi. 1912 m. sukūrė šeimą su **Bronislava Rožanskaite** ir susilaukė keturių dukrų.

Dėl viešų pasisakymų prieš carinę valdžią „Visos Rusijos mokytojų suvažiavime“ Kauno gubernatoriaus įsakymu 1914 m. buvo ištremtas iš Kauno gubernijos. Mato Šalčiaus plačioji pažintis su pasauliu įvyko ne savo noru, prasidėjęs Pirmajam pasauliniam karui, jis buvo priverstas trauktis į Šiaurės Ameriką. Smalsaus keliautojo sielą tai paskatino pažinti kitas kultūras.

Lietuvai tapus nepriklausoma valstybe, Matas Šalčius tapo ELTOS direktoriumi. Dirbo Lietuvos kariuomenės propagandos skyriuje bei mokytojavo. 1919 m. buvo vienas iš

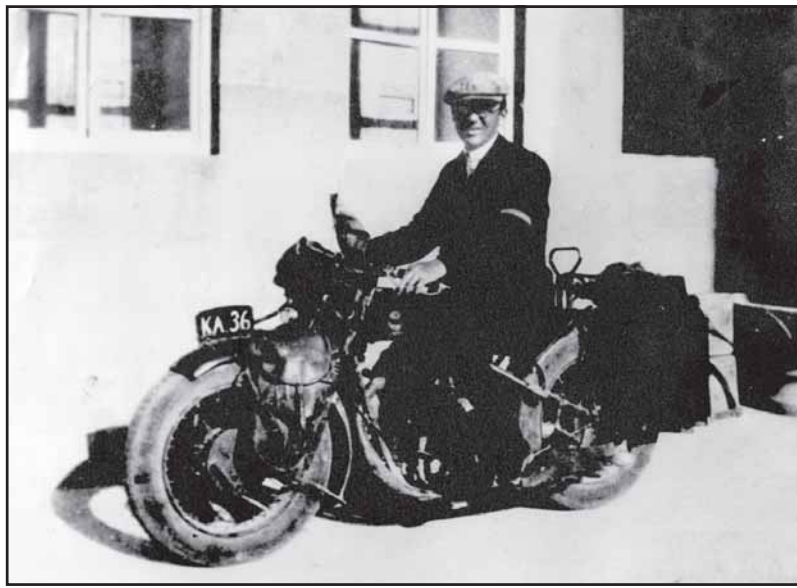
Šaulių sąjungos įkūrėjų ir tapo pirmuoju žurnalo „Trimitas“ redaktoriumi. Tuo metu aktyviai keliavo po Vakarų Europą, skatino turizmą, 1929 m. įsteigus Turizmo sąjungą, buvo išrinktas valdybos sekretoriumi.

Kartu su bendraminčiu Antanu Poška keliaudami motociklais aplankė Balkanų šalis, Artimuosius Rytus, Egiptą, Iraną. Bendražygiams pasukus skirtingais keliais, Matas Šalčius toliau keliavo vienas. Grįžęs po ketverius metus trukusių kelionių, išleido knygą „Svečiuose pas 40 tautų“, už kurią buvo apdovanotas „Spaudos fondo“ premija.

Ilgai nelaukęs vėl leidosi į tolimą kelionę, siekdamas aplankyti Pietų Ameriką. Buenos Airėse leido laikraštį „Išvien“ mėgindamas suvienyti išeiviją, tačiau, nesulaukęs bendruomenės aktyvumo ir palaikymo, tęsė kelionę toliau. Bolivijoje esančiame Guajaramerino mieste, 1940 m., susirgęs ūmiu smegenų uždegimu, mirė. M. Šalčiaus gyvenimas nebuvo ilgas, tačiau labai reikšmingas mūsų visuomenei. Jis stengėsi padėti tolimuose kraštuose vargstantiems tautiečiams, Šanchajaus lietuviams surengė Vasario 16-osios minėjimą. M. Šalčiaus gyvenimas – puikus pavyzdys, rodantis, kaip galima tarnauti Tėvynei atsidūrus toli nuo jos. Žmonių atmintyje jis išliko kaip žymiausias lietuvių keliautojas.

Kiekvienais metais skiriama Mato Šalčiaus premija už pasaulio pažinimo skatinimą bei išsamius spaudos, radijo, fotografijos, televizijos, interneto žiniasklaidos autorinius darbus kelionių srityje, paskelbtus per kalendorinius metus. Pirmą kartą Mato Šalčiaus premija 1990 m. buvo įteikta Ričerdui Sartatavičiui ir Gediminui Pilaičiui – už videofilimą „Trispalvė Atlante“. Pirmieji premijos steigėjai buvo Almis Šalčius, Raminta Šalčiūtė-Savickienė ir Lietuvos žurnalistų sąjunga. Nuo 2017 m. Mato Šalčiaus premijos steigėja yra Prienu rajono savivaldybė. 2022 m. premijos laureatais tapo Leonardas Skirpstas – fotožurnalistas, Lietuvos žurnalistų sąjungos narys.

Povilas Šalčius, vienas iš brolių dvynių, gimęs 1893 m. sausio 25 d., buvo penktas vaikas Šalčių šeimoje. Mokslus Povilas pradėjo 1902 m. Šilavoto pradžios mokykloje, vėliau mokėsi Marijampolėje, tačiau neturint sąlygų 1904–1908 m. teko mokytis namuose iš brolių knygų.

M. Šalčius – kelionės po Aziją metu.

Atvykęs į Kauną 1910 m. baigė Lietuvos švietimo draugijos „Saulė“ organizuojamą buhalterijų kursą ir pradėjo dirbti Virbalio vartotojų kooperatyve.

Gyvenimo kelias Povilą Šalčių nuvedė į Maskvą, tačiau čia jis gyveno ir dirbo tik vienerius metus. 1914 m. grįžęs į tėviškę, padėjo tėvams ūkyje, įkūrė mokyklą ir trejus metus buvo „daraktoriumi“. Povilas, pajutęs mokytojo pašaukimą, 1917 m. Marijampolėje baigė mokytojų kursą ir buvo paskirtas dirbti į Reketijos kaimą Kalvarijos apskrityje.

Povilas Šalčius visada troško tobulėti, įgyti žinių bei naujos patirties, todėl niekada nenustojo mokytis naujų dalykų. 1919 m. persikėlęs į Kauną lankė Aukštųjų kursų teisės skyrių. 1920 m. ėjo savanoriu su šauliais į kovą prieš lenkus. Persikėlė dirbti į Panevėžį Kooperacinių bendrovių sistemoje, mėsos gaminių fabrike. Panevėžyje sukūrė šeimą, vedė **Emiliją Tūbelytę** ir susilaukė dviejų sūnų ir dukters.

1926 m. sugrįžo į Kauną, dirbo „Maisto“ fabrike. Pradžioje dirbo skyriaus vedėju, nuo 1932 iki 1940 m. ėjo direktoriaus pareigas. Prasiėjęs karui, buvo perkeltas į Naujosios Vilnios „Maisto“ skyrių, tačiau netrukus buvo atleistas. Nuo 1941 m. vėl pradėjo dirbti Panevėžio „Maisto“ direktoriumi. 1943 m. apsigyveno pas gimines kaime. 1949 m. gegužės 8 dieną Povilui Šalčiui buvo lemtinga, svečiuodamasis pas brolių Antaną, Alsėdžių kaime jis buvo žiauriai nužudytas.

Povilas Šalčius pasižymėjo organizaciniais gabumais, buvo labai darbštus, humaniškas, gilių erudicijos. Mėgo visuomeninį darbą, buvo meno draugijos „Aidas“ valdybos narys, Krašto pažinimo draugijos, Sporto draugijos, Šaulių sąjungos, Vartotojų draugijos, Žemės ūkio draugijos narys.

Rašydavo straipsnius Mėsos pramonės klausimais į „Žemės ūkio“, „Tautos ūkio“ žurnalus. Rengdavo pranešimus agronomų, žemės ūkio rūmų tarybos susirinkimuose. Buvo Vyriausios socialistinio draudimo valdybos narys.

Brolis dvynys **Petras Šalčius** – ekonomistas, kooperacijos teoretikas, profesorius, spaudos darbuotojas. 1913 m. baigė Marijampolės gimnaziją, o nuo 1918 m. mokėsi Maskvoje Šaniavskio liaudies universitete, lankė teisės ir Aukštuosius kooperacijos kursus.

Petras, grįžęs į Lietuvą, apsigyveno Kaune ir pasišventė kooperacijos idėjos įgyvendinimui. Jis sėkmingai vykdė savo profesinę veiklą, 1919-1920 m. Lietuvos Respublikos Prekybos ir pramonės ministerijoje kartu su kitais sėkmingai įsteigė

Jonas Šalčius.

Kooperacijos departamentą ir tapo jo direktoriumi. 1919 m. redagavo kooperacijos žurnalą „Talka“ ir 1939 m. buvo priimtas į Žurnalistų sąjungą. Parengė Kooperacijos bendrovių ir sąjungų įstatymą, kuris buvo priimtas 1919 m. ir galiojo iki 1940 m.

Nemažai nuveikė savo profesinėje veikloje, 1920-1925 m. ir 1928-1930 m. buvo Lietuvos kooperacijos bendrovių valdybos pirmininkas. Petras Šalčius aktyviai plėtavo kooperacijos sąjungų organizacijas „Lietūkis“ ir „Pieno centras“ bei jų ryšius su kitomis tarptautinėmis kooperatinėmis organizacijomis.

1925 m. jis įsteigė Lietuvos kooperatyvų tarybą, 1925-1929 m. ir 1937-1940 m. buvo valdybos pirmininkas bei 1933 m. įkūrė Lietuvos kooperatininkų draugiją.

Nuo 1922 m. Petras dirbo ir akademinį darbą. Dėstė Lietuvos universitete (nuo 1930 m. Vytauto Didžiojo universitetas). Nuo 1930 iki 1940 m. buvo VDU Politinės ekonomijos ir statistikos katedros vedėjas, nuo 1935 m. tapo profesoriumi. 1939 m. Petras Šalčius apsigynė ekonomikos daktaro laipsnį.

1940 m. pradėjo dirbti Vilniaus universitete. Nuo 1942 m. buvo Lietuvos teisės ir ūkio istorijos instituto direktorius, tais pačiais metais tapo Lietuvos mokslų akademijos tikruoju nariu. Deja, veikla nutrūko karo metu.

Po karo pakvietus senus darbuotojus grįžti į darbą, Petras Šalčius vėl įsidarbino Kauno ir Vilniaus universitetuose. Kaune dėstė politinę ekonomiką, o Vilniuje – ūkio istoriją. Buvo išrinktas LMA Ekonomikos instituto vyr. mokslo darbuotoju. 1946 m., pasibaigus mokslo metams, buvo atleistas. Vilniaus universitete dėstė iki 1950 m., tačiau už kolūkinės santvarkos kritiką buvo atleistas ir iš VU Ekonomikos instituto. Taip profesorius liko be pragyvenimo šaltinio ir jautėsi niekam nereikalingas. Po šešerių metų vėl buvo priimtas į darbą Ekonomikos institute mokslo darbuotoju, tačiau dėl prastėjančios sveikatos nepajėgė toliau tinkamai atlikti darbų.

Petras propagavo smulkiają kooperaciją, kaip atsvarą monopoliniam kapitalui ir nacionalinio ūkio plėtros pagrindą, parašė pirmuosius lietuviškus vadovėlius apie kooperaciją, organizavo pirmuosius koopera-

Petras Šalčius su broliu Povilu, 1913 m.

tininkų kursų. Tyrinėjo Lietuvos ūkio (žemės ūkio, pramonės, transporto, finansų, kredito, kooperacijos, baudžiavinių manufaktūrų), valstiečių, ekonominės minties istoriją. Paskelbė apie 600 originalių publikacijų.

Petro Šalčiaus ir jo brolio Mato Šalčiaus atminimas įamžintas 1993 m., jų gimtoje sodyboje atidengta memorialinė lenta. 1994 m. memorialinė lenta atidengta ir Kaune, ant namo, esančio V. Putvinskio g. 12, kuriame 1922-1958 m. gyveno profesorius Petras Šalčius. 2006 m. Kaune Romainių gatvė pervadinta brolių Mato ir Petro Šalčių vardu.

Gausioje Pranės ir Juozo Šalčių šeimoje 1895 m. šeštasis gimė sūnus **Antanas Šalčius**, jaunystę praleidęs ūkininkų aplinkoje ir pats tapęs ūkininku. Gyvenimo kelias Antaną ūkininkauti nuvedė į Žemaitiją, kur ir praleido visą savo likusį gyvenimą.

Sesuo **Ona-Kotryna Šalčiūtė-Strukčinskienė**, gimusi 1897 m. lapkričio 20 d., taip pat buvo ūkininkė, savo ilgą gyvenimą praleido savo ūkyje Suvalkijoje. Ji mirė 1997 m., sulaukusi beveik šimto metų.

Deja, vienas Šalčių šeimos vaikų neišgyveno. **Jurgis Šalčius**, gimęs 1899 m., mirė nesulaukęs nei metų. O jauniausias sūnus **Andrius Šalčius**, gimęs 1901 m. liepos 10 d., gyveno sėkmingą gyvenimą ir tapo banko direktoriumi Telšiuose.

Juozo ir Pranės Šalčių šeima ir gyvenimą išleido daug puikių žmonių, ūkininkų, keliautojų, profesorių, išsilavinusių visuomenės veikėjų ir patriotų. Šiais metais, minėdami Petro ir Povilo Šalčių 130-ąjį jubiliejų, prisimename apie gausios Šalčių šeimos narių gyvenimo istorijas.

Rūta Žiobaitė
Prienu krašto muziejaus
muziejininkė

Povilas Šalčius su šeima (po žmonos mirties). Vaikai – Mindaugas, Algimantas, Gailutė. Kaunas, 1933 m.

Kaip atpažinti saulės alergiją? (II dalis)

Alergijos simptomai

Pasak Lietuvos sveikatos mokslų universiteto profesorės, gydytojos alergologės dr. Eglės VAITKALTIENĖS, saulės alergija, žinoma ir kaip fotodermatozė ar fotosensibilizacinė reakcija, gali pasireikšti įvairiais alergijos simptomais. Viena iš labiausiai paplitusių saulės alergijos požymių – odos bėrimas. Jis gali būti įvairių formų ir dydžių, iki pūslelių ar net pūkslių. Bėrimai pažeidžia kūno vietas, kurios buvo atviros saulei. Antras simptomas – niežėjimas. Saulės alergija dažnai sukelia stiprų odos niežulį. Kiti simptomai: **odos paraudimas** (ar hiperemija – raudonas odos plotas), **patinimas, paburkimas. Odos dilgėlinė** – tai tokia būklė, kai reaguodama į saulės poveikį oda parausta, paburksta, niežti, yra bėrimų.

Nudegimas saulėje – tai odos pažeidimas

Gydytojos alergologės teigimu, nudegimas saulėje nesukelia tiesioginės anafilaksinės reakcijos. Anafilaksinė reakcija – greitas ir sunkus organizmo imuninės sistemos atsakas į tam tikrą alergeną, kuriam yra jautrus žmogaus organizmas. Nudegimas saulėje – tai odos pažeidimas, kurį sukelia per didelės ultravioletinių (UV) spindulių poveikis. Tai gali pasireikšti lokaliu ar difuziniu odos paraudimu, skausmu, patinimu, niežuliu ar dilgėline, tačiau ne anafilaksine reakcija.

Dažnai tai painiojama su kitais nealerginiais simptomais, kaip perkaitimas, šilumos smūgis, dehidracija. Šie simptomai nėra tiesioginės alerginės reakcijos rezultatas ir nereikėtų painioti.

Vaikų alergijos simptomai stipresni

Vaikai, ypač mažesnio amžiaus, labiau linkę patirti saulės spindulių bėrimą, nes jų oda labai jautri: odos reakcijos gali būti stipresnės, simptomai intensyvesni.

„Mažyliams ypač pavojinga vidurdienio saulė gegužės ir birželio mėnesiais. Dažniausiai bėrimai būna ant veido, kaklo, ausčių, rankų, kojų, nes tai labiausiai eksponuotos vietos saulei. Bėrimas gali atsirasti labai greitai, pabuvus saulėje valandą ar kelias,“ – atkreipia dėmesį pašnekovė.

Venkite kūdikėlius laikyti saulėje

„Dažnai girdžiu, kaip šeimos gydytojai pataria laikyti kūdikius saulėje, tačiau nedarykite to. Nelaikykite kūdikio vežimėlio tiesioginėje saulėje, nes vaikas labai greitai gali patirti saulės nudegimą bei šilumos smūgį, – atkreipia dėmesį E. Vaitkaitienė. – Geriau pastatykite vežimėlį saulės atokaitoje, šešėlyje, nuleidę ir nuėmę visus vežimo uždangalus. Tai bus saugu ir naudinga mažyliui“.

Prienu turguje

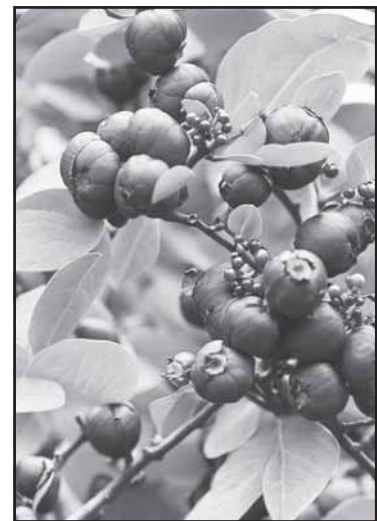
Palma Pugačiauskaitė

Saugokime vidurvasario gamtos dovanas

Liepa – toks metas, kai ir turguje gausu miško, sodo bei daržo dovanų. O kiek jų galime prisirinkti patys! Šį kartą – keleto žmonių mintys pamąstymui. Viena guvi senjorė, kuri namo nesukubėjo, todėl turguje pasigedo suolelio. „Pasėdėt, kai gražus oras, pasišnekėti niekur nesukubant labai gerai būtų. Parašykite, gal kas pastatys ilgą suoliuką, juk ir su nepažįstamais būtų malonu pabendrauti,“ – išsakė savo pageidavimą.

Su šuniu Ramziu, kurio veislė – alabajus, Kaukazo aviganis, tik dar jaunas, turguje vaikštinėjančius Ievą ir Roką stabdė praėiviai. Jie teiravosi galbūt aviganis parduodamas, o gal šeiminiškai veisia šuniukus. Jauni žmonės šypsojosi, kad prie naujų drabužių prekystalio tokiu būdu pirkėjų pritraukė. Vieni stabtelėjo jų šunį pakalbinti, nors pirkti ir nesiruošė, bet ėmė ir „netyčia“ nusipirko. O pardavėja už „reklamą“, žinoma, Ramziui ir jo šauniems šeiminiškiams tarė ačiū.

Nemaloniai nustebino gerokai ilgiau nei pusę gyvenimo vasarų pragyvenusio vyro mintys, išsakytos apie žmones, su kuriais jam ir turguje, ir renginiuose teko susitikti. „Išlenda vis tiek tas jūsų kaimiškas mentalitetas“, – pasakodamas pabrėžė ir palydėjo su keiksmažodžiais. Neslėpiau, kad gimiau, augau kaime, myliu jį ir žmones, jo pievų takeliais labai daug gabių talentų išėjo į miestus... Net visą žinią „Google“ paklausiau, ką reiškia „mentalite-“

tas“. Matyt, „išlenda“ ir manasis, o kur jam dėtis, galvoju. Ir gerai. Tik kas atsakys, kaip pasireiškia miesčioniškas mentalitetas, kad ir to žmogaus, kuris nemylti „kaimiečių“. Nesiginčysiu su žmogumi, kuris vadina bloga savo šalį, nors nieko nedirbęs sugebėjo gerai, ne kaimiškai, gyventi. Tik kodėl perka turguje sūrį, sviestą ir drabužius už eurą? Galėtų juk valgyti kokias karališkas kreveles kur nors šalia vandenyno „rūmuose“ gyvendamas...

O kaime, tokie gražūs saulėtekiai ir saulėlydžiai, dangumi plaukiantys besibučiuojantys debesys! Kaip kvepia šienas, jei dar kur surandi jo, suguldyto į pradalgius... Miške daugybė mėlynių, raudonuoju avietės, darže sunoko žirniai ir mezgasi cukinijos... Juodi serbentai bus žiemai – uogienė ir drebučiai šaldiklyje. Vyšniai dar reikia paruošti – bus užpildinė. Kokia turininga vasara laukia žmonių, turinčių kaimiškus mentalitetus...

Sugrįžimas į dvasios tvirtovę prie Alšios. Sudvariškėms – 500

(Atkelta iš 4 p.)

1623 m. birželio 21 d. Sudvariškių valstiečių inventorių

Prieš užvaldant Sudvariškių žemės valdą, 1623 m. Kauno pilyje buvo surašytas Sudvariškių gyventojų ir jų valdomų žemės plotų sąrašas, kuriuos savininkas, Žemaičių raštinkas Kazimieras Kulvinskis, perleido benediktinų vienuolyno vyresniajai Onai Eufemijai Skorulskytei: 1) Jurgis Intupaitis – su 4 sūnumis apdirbo valaką (21,38 ha) žemės; 2) Adomas Drignius – 4 sūnūs, 1 valakas žemės; 3) Stanislovas Maskoliūnas, du sūnūs, ketvirtis valako; 4) Stanislovas Žydelaitis – du sūnūs, pusė valako; 5) Jonas Drignius, 4 sūnūs, 1 valakas; 6) Kristupas Supkonis, 5 sūnūs, 1 valakas; 7) Stanislovas Matulionis, 4 sūnūs, pusė valako, ketvirtį nuomavo. 8) Sebastijonas

Pauliukaitis, 4 sūnūs, pusė valako; 9) Motiejus Bimbiraitis – su trimis sūnumis, pusė valako; 10) Motiejus Dyndraitis – 3 sūnūs, pusė valako; 11) Adomas Medžiūnas – du sūnūs, pusė valako. Tai pirmieji Sudvariškėse užfiksuoti gyventojai. Už turimus žemės sklypus jie vienuolynui turėjo du kartus per savaitę eiti lažą, per metus duoti dvi vištas, vieną žąsį. Turėjo sumokėti činčą (piniginį mokestį) tarp 9–11 kapų grašių. Miškuose baudžiauninkai galėjo pasirinkti malkų kurui, medienos statybai, galėjo uogauti ir grybauti. Žvejoti ežeruose nebuvo leidžiama.

Dėkoju Kauno bernardinų vienuolyno archyvarai, sesei Gabrielėi Vasiliauskaitėi už pateiktą dokumentą, kurio signatūra: Sudvariškių palivarko valstiečių inventorių. 1623 06 21. KBA, 7-2-6

Bus daugiau

Vytautas Kuzmickas, istorikas

Liepos 14 d., penktadienį, 19 val. Birštono kurhauze

THE DIXIE HOT LICKS

Naujojo Orleano stiliaus džiazo grupė iš Pilzeno (Čekija)

Įėjimas laisvas

Valgykite riešutus

Mitybos specialistai teigia, kad naudinga kasdien suvalgyti po obuolį, tas pats pasakytina ir apie saujelę riešutų...

Saugo nuo širdies ligų

Žmonėms, kurie nuolat valgo riešutus, yra mažesnė tikimybė susirgti įvairiomis širdies ligomis. Moksliniais tyrimais nustatyta, kad valgant riešutus keletą kartų per savaitę širdies smūgių ar širdies ligų rizika sumažėja iki 30, kartais net iki 50 procentų. Kas lemia tokią naudą mūsų organizmui?

Viena iš priežasčių – juose esanti amino rūgštis *argininas*, kuris apsaugo arterijų sienelės ir didina jų elastingumą. Ši medžiaga taip pat atpalaiduoja kraujagysles ir pagerina kraujotaką.

Vartokite įvairius riešutus

Riešutuose daug *bioaktyvių augalinės kilmės junginių*, kurie turi antioksidacinį poveikį. Šis faktas itin svarbus koronarinės širdies ligos prevencijai. Derėtų vartoti įvairius riešutus: anakardžius, graikinius, pistacijas, žemės, lazdynų, arachisus, migdolus, nes kiekviena rūšis turi skirtingų vitaminų, mikroelementų ir kitų naudingų medžiagų. Pavyzdžiui, graikiniai riešutai turtingi augalinės kilmės omega-3 riebalų rūgščių. Pistacijose daug vita-

mino B6, kuris svarbus organizme gaminant laimės hormoną *dopaminą*, kuris gerina nuotaiką, gebėjimą susikaupiti.

Įdomu ir tai, kad riešutai padeda reguliuoti kūno svorį.

Per dieną – po 30 g riešutų

Per savaitę rekomenduojama suvalgyti penkis – šešias porcijas riešutų, pavyzdžiui, migdolų, graikinių ar pistacijų. Harvardo universiteto tyrimas parodė, kad 70-ties ir vyresnės moterys, kurios valgydavo penkis ar daugiau porcijų riešutų per savaitę, atliekant kognityvinius testus (nustatant protinius gebėjimus, intelektines savybes) pasiekė geresnių rezultatų nei tos, kurios išvis nevarėjo riešutų.

Parėngė Veronika Pečkienė

(Šaltinis: Dr. Jonny Bowden, med.dr. Stephen Sinatra „Didysis cholesterolio mitas“, 2020 m.)

Reabilitacijos subtilybės: ką būtina žinoti?

(Atkelta iš 2 p.)

(VLK) Paslaugų ekspertizės ir kontrolės skyriaus patarėja Rimantė Vencloviėnė pažymi, kad reabilitacijos paslaugos nėra skaidomos pagal atskirus ligų kodus, jos skiriamos įvertinus visus biopsichosocialinių funkcijų sutrikimus ir vienu metu gali būti pritaikomos kelioms probleminėms sritims. Pavyzdžiui, jei pacientas atvyksta reabilitacijai dėl nugaros nervų pažeidimo, o FMR gy-

dytojo konsultacijos metu įvertina, kad yra riboti kelio sąnario judesiai, reabilitacijos procedūros pritaikomos abiem sritims. Dėl procedūrų apimtys sprėndžia FMR gydytojas, įvertinęs paciento sveikatos būklę, jam nustatytas ligas ir esamus funkcijų sutrikimus.

Svarbu įsidėmėti, kad pradinės ambulatorinės reabilitacijos paslaugos skiriamos ne pagal diagnozes, o vertinant funkcijų sutrikimus. Vieno gydymo epizodo metu Privalomojo

sveikatos draudimo fondo (PSDF) lėšomis apmokama iki 25 reabilitacijos procedūrų, kurios pritaikomos individualiai kiekvienam pacientui.

Pasak R. Vencloviėnės, kasmet reabilitacijos paslaugų finansavimas vis didėja. 2021 m. šiai sričiai buvo skirta 98 mln. eurų, pernai – 114 mln. eurų, šiais metais – jau 120 mln. eurų iš PSDF.

Panevėžio teritorinės ligonių kasos informacija

Ką reikia žinoti apie medicininę reabilitaciją?

Privalomuoju sveikatos draudimu apdraustiems pacientams medicininė reabilitacija nekainuoja.

Pirmiausia reikia kreiptis į šeimos gydytoją ar gydantį gydytoją stacionare, kurie gali išrašyti siuntimą fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojo konsultacijai.

Gydytojui paskyrus reabilitacinį gydymą, pacientui nereikia rūpintis jokiais dokumentais.

Gydytojas turi informuoti pacientą, kuriose reabilitacijos įstaigose reikiamos paslaugos yra teikiamos, bet gydymo įstaigą pacientas renkasi pats.

Pacientus po infarkto, insulto, traumų, po operacijų dėl onkologinių ligų ar endoprotezavimo, taip pat vaikus ir itin sunkios sveikatos būklės pacientus reabilitacijos įstaiga turi priimti pirmiausia.

Daugiau informacijos ligoniukasa.lrv.lt

info@vlk.lt

SEKITE MUS / Valstybinė ligonių kasa

+370 5 232 2222

Nusikaltimai • Nelaimės

Vagystės

Liepos 6 d. Prienų r. PK gautas vyro (gim. 1999 m.) pareiškimas, kad apie 19 val. grįžęs į namus Birštone, Pušų g., rado apgadintą langą rėmą, per kurį patekta į namo vidų. Iš vidaus pasigedo 1 500 eurų grynųjų, fotoaparato „Canon“, automobilio „Mercedes Benz“ užvedimo raktelio. Nuostolis – 2 150 eurų.

Liepos 8 d. gautas moters (g. 1971 m.) pareiškimas, kad Prienų r. Mačiūnų k., iš degalinės teritorijos, pavogtas jos motociklas „Suzuki“. Motociklas rastas Prienų r. kelyje Kaunas-Prienai-Alytus, pakelės griovyje. Prie motociklo sulaikytas vyras (gim. 1958 m.). Įtariamasis buvo sulaikytas ir patalpintas į Alytaus ilgalaikio sulaikymo patalpą.

Smurtas

Liepos 7 d. gautas vyro (gim. 1947 m.) pareiškimas, kad tą pačią dieną, apie 22 val. 35 min., Birštone, S. Dariaus ir S. Girėno g., įvykusio žodinio konflikto su nepažįstamu asmeniu metu, pastarasis jį sumušė.

Parengta pagal Alytaus AVPK pirminę informaciją

Prienų rajone prisidirbo pasienietis – vairavo automobilį būdamas girtas

Sekmadienį Prienų rajone policininkai sustabdė girtą pasienietį.

Pirminiaus policijos duomenimis, liepos 9 d., apie 10 val. 19 min., Prienų r., Užukalnio k., sustabdytas automobilis „Mercedes Benz E320“, kurį ne tarnybos metu vairavo neuniformuotas, neblaivus (0,91 prom.) Pagėgių pasienio rinktinės pareigūnas (gim. 1999 m.). Policija vyrui surašė AN protokolą pagal LR ANK 422 str. 5 d. (transporto priemonių vairavimas, kai tai daro neblaivūs arba apsvaigę nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų vairotojai).

Prienų rajone automobilis rėžėsi į traktorių, prireikė ugniagesių pagalbos

Prienų rajone penktadienį apie 7 val. ryto bendruoju pagalbos telefonu pranešta, kad į traktorių įvažiavo lengvasis automobilis, vairuotojas neišlipa.

Pagalbos paskambino traktorių vairavęs vyras. Avarija įvyko Naujosios Ūtos seniūnijoje esančiame Skuigės kaime. Susidūrė lengvasis automobilis „VW Passat“ ir traktorių „Case“. Atvykus gelbėtojams, paaiškėjo, kad prispaustas lengvojo automobilio vairuotojas. Vyras išlaisvintas panaudojus hidraulinę įrangą. Automobilio vairuotojas perduotas medikams ir išvežtas į gydymo įstaigą. Ugniagesiai gelbėtojai atjungė transporto priemonių akumuliatorius ir surinko išsiliejusius eksploatacinius skysčius.

Delfi.lt informacija

Reklama

PERKA

Gyvuliai, gyvūnai

Įmonė brangiai perka galvijus, atsiskaito iš karto. Išsivežame.

Tel.: 8 686 54 826, 8 684 40 534.

Įmonė perka galvijus geromis kainomis. Tel. 8 613 79 515.

KREKENAVOS
UAB „Krekenavos agrofirma“
PERKA GALVIJUS
KARVES, TELYČIAS, BULIUS
PAGAL SKERDENAS ARBA GYVA SVORI.
SVERIA, MOKA IŠ KARTO, PAIMA PATYS.
Tel.: (8-614)93124

Reklama

PARDUODA

Kietas kuras

Parduoda MALKAS, supjautas kaladėlėmis, rąstukais. Skubiai, nemo-kamai pristato jums patogiu laiku.

Tel. 8 672 51 171.

Parduodu sausas, kapotas malkas, laikomas po stogu, vežame ir mažais kiekiais. Medinius lauko tualetus, pavėsines. Išrašome sąskaitas.

Tel. 8 648 61 061.

Nebrangiai parduodame įvairias skaldytas malkas. Tel. 8 614 97 744.

Įvairios prekės

Parduodami nauji šaldytuvai ir šaldikliai „Snaigė“. Vasarinės nuolaidos ir 5 metų garantija. Pristatymas į namus nemokamas. Tel. 8 675 50 466.

Žemės sklypų savininkų (naudotojų) dėmesiui

AB „Energijos skirstymo operatorius“ (toliau – ESO) atliko 10 kV elektros oro linijų apžiūras, kurių metu buvo patikrinta, ar šių elektros oro linijų apsaugos zonose (toliau – Apsaugos zona) nėra augančių medžių, keliančių pavojų elektros tinklui.

Vadovaujantis Elektros tinklų apsaugos taisyklėmis, ESO turi teisę kirsti elektros tinklams pavojų keliančius medžius, augančius Apsaugos zonoje už elektros tinklų proskynos ribų, suderinęs kirtimą su miško savininku (valdytoju).

Žemiau nurodytų žemės sklypų savininkams (naudotojams) nebuvo išsiųsta informacija dėl medžių kirtimo derinimo, kadangi viešajame registre nesutvarkyti nekilnojamojo turto paveldėjimo dokumentai, nėra arba netinkamai deklaruota gyvenamoji vieta.

Prašome lentelėje išvardintų žemės sklypų savininkus (naudotojus) per 10 k. d. informuoti ESO (1852 arba el. p. info@eso.lt) apie jų gyvenamąsias vietas, kad galėtume raštu suderinti pavojų keliančių medžių kirtimą.

Sklypo unikalus Nr.	Sklypo adresas
6918-0004-0050	Prienų r. sav. Degimų k.
4400-0974-0825	Prienų r. sav. Ignacavos k.
6955-0002-0027	Prienų r. sav. Mačiūnų k.
4400-0314-9039	Prienų r. sav. Naraukelio k.
6923-0001-0141	Prienų r. sav. Pakiauliškio k.
4400-0881-7150	Prienų r. sav. Pakiauliškio k.
6910-0006-0124	Prienų r. sav. Petraitiškių k.
4400-3797-6302	Prienų r. sav. Šaltiniškių k.
6910-0006-0033	Prienų r. sav. Šaltiniškių k. 4
6923-0001-0022	Prienų r. sav. Šaulių k. 1
4400-0931-9240	Prienų r. sav. Šiauliškių k.
6910-0007-0012	Prienų r. sav. Šiauliškių k. Alksnių g. 14
6910-0007-0008	Prienų r. sav. Šiauliškių k. Alksnių g. 19
6910-0007-0023	Prienų r. sav. Šiauliškių k. Alksnių g. 39
6910-0007-0042	Prienų r. sav. Šiauliškių k. Alksnių g. 43

„Gyvenimo“ redakcijoje priimami skelbimai ir į Alytaus, Marijampolės ir Vilkaviškio miestų ir rajonų laikraščius.

Alytaus Naujienos Santaka Suvalkietis

PASLAUGOS

Pilnas pamatų įrengimas (nustumdymas, polių gręžimas, rostverkas, armatūros karkasai, apšiltinimas ir užpylimas). Tel. 8 620 85350.

Betonavimo, mūrinimo ir griovimo darbai. Tvorų montavimas. Tel. 8 600 96 399.

DURYS – PER 3 DIENAS!

„ŽMONIŠKOMIS KAINOMIS“

Gaminu duris – ypatingai šiltas, saugias nuosaviems namams, ūkiniams pastatams ir rūsiams. Tel. 8 653 93 193.

Kaminų įdėklai: gaminimas, montavimas. Kaminų valymas. Tel. 8 645 87 304.

Nebrangiai atvežame sijotą kokybišką juodžemį, maišytą su kompostu. Vežamas kiekis – nuo 4 iki 10 kub.m. Tel. 8 609 66 753.

VISI SANTECHNIKOS DARBAI: šildymo, vandentiekio, kanalizacijos, dujinių, vanduo-oras, kieto kuro katilinių įrengimas. Komplektuojame kokybiškas santechnikos medžiagas su nuolaidomis. Tel. 8 640 39 204.

Šalčio meistrai taiso: šaldytuvus, šaldiklius, skalbimo mašinas. Atliktam darbui suteikiama garantija. Tel. 8 622 02 208.

PASLAUGOS

Pjauname žolę, medžius, krūmus, genėjame gyvatvores. Genėjame aukštapjove. Pjauname avarinius medžius prie pastatų. Tvarkome apleistus sklypus, griauuname pastatus. Tel. 8 670 18 048.

Gaminame betoną, kalkingą skiedinį, šulinio, kanalizacijos žiedus ir dangčius. Gelžbetoninė produkcija, metalo gaminiai. Suvirinimo ir tekinimo darbai. Vežame žvyrą ir smėlį, krano paslaugas. Tel. 8 687 95 399.

Stogų fasadų, trinkelų plovimas, atnaujinimas, dažymas. Tel. 8 631 91 211.

Delfi TV programa 2023.07.12-2023.07.16

TREČIADIENIS

06:00 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“
07:00 Delfi diena. Svarbiausių įvykių apžvalga (k)
08:30 Bandom Palangą (7)
09:00 Aurimo būstas (3)
09:30 Automobilis už 0 Eur. (117)
10:00 Orijaus atostogos Lietuvoje (6)
11:00 Delfi rytas
11:55 Kenoloto
12:00 Feigino pokalbiai
13:00 Egzotiniai keliai
13:30 2800 km Dunojumi baidare su A. Valujavičiumi (42)
14:30 Ūkininko Petro dienoraštis (22)
15:00 Delfi diena. Svarbiausių įvykių apžvalga
16:30 Delfi RU. Naujienos rusų kalba
17:00 Iš esmės su G. Klimkaite ir K. Pocyte
17:55 Kenoloto
18:00 2800 km Dunojumi baidare su A. Valujavičiumi (42)
19:00 Zip vasaros šou (8)
19:30 Bandom Palangą (8)
19:55 Eurojackpot
20:00 DELFI interviu
20:30 Camino Lituano. Žygis įkvėptas Lietuvos (2)
21:00 Orijaus kelionės (45)
22:00 Ūkininko Petro dienoraštis (23)

22:30 Jėga ir Kenoloto
22:35 Vikinglotto
22:40 Bandom Palangą (8)
23:10 Iš esmės su D. Žeimyte-Biliene (k)
00:10 Zip vasaros šou (8)
00:40 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“
KETVIRTADIENIS
06:00 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“
07:00 Delfi diena. Svarbiausių įvykių apžvalga (k)
08:30 Bandom Palangą (8)
09:00 Alfo didysis šou (38)
10:00 Laukinės kelionės (2)
10:30 Camino Lituano. Žygis įkvėptas Lietuvos (2)
11:00 Delfi rytas
11:55 Kenoloto
12:00 Feigino pokalbiai
13:00 Egzotiniai keliai
13:30 2800 km Dunojumi baidare su A. Valujavičiumi (43)
14:30 Ūkininko Petro dienoraštis (15)
15:00 Delfi diena. Svarbiausių įvykių apžvalga
16:30 Delfi RU. Naujienos rusų kalba
17:00 Iš esmės su A. Peredniu
17:55 Kenoloto
18:00 Sporto baras (25)
19:00 UEFA Konferencijų lygos

atrankos rungtynės „PANEVĖ-ŽYS“ – „MILSAMİ“ (Moldova)
21:00 Aurimo būstas (3)
21:30 Atrask Latviją Su Gabriele ir Sauliumi (6)
22:00 Ūkininko Petro dienoraštis (24)
22:30 Jėga ir Kenoloto
22:35 Bandom Palangą (9)
23:05 Iš esmės su D. Žeimyte-Biliene (k)
00:05 Zip vasaros šou (9)
00:35 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“
PENKTADIENIS
06:00 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“
07:00 Delfi diena. Svarbiausių įvykių apžvalga (k)
08:30 Bandom Palangą (9)
09:00 Sporto baras (25)
10:00 Camino Lituano. Žygis įkvėptas Lietuvos (2)
10:30 Atrask Latviją Su Gabriele ir Sauliumi (6)
11:00 Delfi rytas
11:55 Kenoloto
12:00 Feigino pokalbiai
13:00 Egzotiniai keliai
13:30 2800 km Dunojumi baidare su A. Valujavičiumi (44)
14:30 Ūkininko Petro dienoraštis (24)
15:00 Delfi diena. Svarbiausių įvykių apžvalga
16:30 Delfi RU. Naujienos rusų kalba
17:00 Orijaus atostogos Lietuvoje (6)

17:55 Kenoloto
18:00 2800 km Dunojumi baidare su A. Valujavičiumi (44)
19:00 Zip vasaros šou (10)
19:30 Bandom Palangą (10)
20:00 Pas Editą
20:30 Laukinės kelionės (3)
21:00 Jūs rimtai? (45)
21:30 Savaitės kriminalai su Jauniumi Matoniu
22:00 Aurimo būstas (4)
22:30 Jėga ir Kenoloto
22:35 Bandom Palangą (10)
23:05 2800 km Dunojumi baidare su A. Valujavičiumi (40)
00:05 2800 km Dunojumi baidare su A. Valujavičiumi (41)
01:05 2800 km Dunojumi baidare su A. Valujavičiumi (42)
02:05 2800 km Dunojumi baidare su A. Valujavičiumi (43)
03:00 2800 km Dunojumi baidare su A. Valujavičiumi (44)
04:00 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“
SEŠTADIENIS
06:00 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“
07:00 Egzotiniai keliai
07:30 Egzotiniai keliai
08:00 Orijaus kelionių archyvai
08:30 Sporto baras (25)
09:30 Duok leteną (19)
10:00 Alfo didysis šou (39)
11:00 Receptų receptai (44)

11:30 Laukinės kelionės (3)
11:55 Kenoloto
12:00 Šiandien kimba (44)
13:00 Pas Editą
13:30 Kasdienybės herojai
14:30 Aurimo būstas (4)
15:00 Orijaus kelionės (45)
16:00 Ūkininko Petro dienoraštis (21)
16:30 Ūkininko Petro dienoraštis (22)
17:00 Egzotiniai keliai
17:30 Egzotiniai keliai
17:55 Kenoloto
18:00 Orijaus kelionių archyvai
18:30 Orijaus kelionių archyvai
19:00 Camino Lituano. Žygis įkvėptas Lietuvos (2)
19:30 Jūs rimtai? (45)
19:55 Eurojackpot
20:00 Bandom Palangą (6)
20:30 Bandom Palangą (7)
21:00 Bandom Palangą (8)
21:30 Kriminalinė Lietuvos zona su D. Dargiu
22:30 Jėga ir Kenoloto
22:35 Orijaus atostogos Lietuvoje (6)
23:35 Egzotiniai keliai
00:05 Egzotiniai keliai
00:35 Orijaus kelionių archyvai
01:05 Orijaus kelionių archyvai
01:35 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“
SEKMADIENIS
06:00 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“
07:00 Egzotiniai keliai

07:30 Egzotiniai keliai
08:00 Orijaus kelionių archyvai
08:30 Orijaus kelionių archyvai
09:00 Pas Editą
09:30 Receptų receptai (44)
10:00 Šiandien kimba (45)
11:00 Nusipelnė Lietuvai (3)
11:55 Kenoloto
12:00 Sekmadienio Šv. Mišių transliacija
13:30 Pakvaišė dėl grožio (26)
14:00 Jūs rimtai? (45)
14:30 Atrask Latviją Su Gabriele ir Sauliumi (6)
15:00 Orijaus atostogos Lietuvoje (6)
16:00 Ūkininko Petro dienoraštis (23)
16:30 Ūkininko Petro dienoraštis (24)
17:00 Egzotiniai keliai
17:30 Egzotiniai keliai
17:55 Kenoloto
18:00 Kasdienybės herojai
19:00 Aurimo būstas (4)
19:30 Savaitės kriminalai su Jauniumi Matoniu
20:00 Bandom Palangą (9)
20:30 Bandom Palangą (10)
21:00 Laukinės kelionės (3)
21:30 Kriminalinė Lietuvos zona su D. Dargiu
22:30 Jėga ir Kenoloto
22:35 Orijaus kelionės (45)
23:35 Egzotiniai keliai
00:05 Egzotiniai keliai
00:35 Orijaus kelionių archyvai
01:10 Orijaus kelionių archyvai
01:40 TIESIOGIAI UKRAINOS ŽINIOS „UKRAINA 24“

Kas
Kur
Kada?

Fotografijų paroda

PRIENŲ KRAŠTO MUZIEJAUS KIEMELYJE 2023 07 17 – 2023 08 31

VARDAN TOS LIETUVOS!

STEPONO DARIAUS IR STASIO GIRĖNO GYVENIMO SKRYDIS

PARODOS PRISTATYMAS 2023 07 18 17:00 VAL.

PRIENŲ KRAŠTO MUZIEJUJE

(F. MARTYŠIAUS G. 13, PRIENAI)

PARODĄ PRISTATYS MUZIEJININKĖ JUSTINA MINELGAITĖ-PLENTIENĖ

Jaunoji Lietuva! [...] Mūsų pasisekimas tegu sustiprina Tavo dvasią ir pasitikėjimą savo jėgomis ir gabumais! Bet jei Neptūnas ar galingasis audrų Perkūnas ir mums bus rūstus – pastos mums kelią į Jaunąją Lietuvą ir pašauktų „Lituanicą“ pas save, – tada Tu, Jaunoji Lietuva, turėsi iš naujo ryžtis, aukotis ir pasirengti naujam žygiui, kad audringųjų vandenynų dievai būtų patenkinti Tavo pastangomis, pasiryžimu ir nekviestų Tavęs į Didįjį Teismą.

„Lituanicos“ laimėjimas tegu sustiprina jaunųjų Lietuvos sūnų dvasią ir įkvepia juos naujiems žygiams. „Lituanicos“ pralaimėjimas ir nugrimzdimas į Atlanto vandenyno gelmes tegu auklėja jaunų lietuvių atkaklumą ir ryžtumą, kad Sparnuotas Lietuvis būtina! įveiktų klatingąjį Atlantą Tėvynės Lietuvos garbei! Tad šį savo skridimą skiriame ir aukojame Tau, Jaunoji Lietuva!

Iš lakūnų S. Dariaus ir S. Girėno testamento

XVIII-ieji žymaus XIX a. memuaristo

Stanislovo Moravskio

(1802–1853)

skaitymai: Stanislovas Moravskis ir dailė

liepos 21 d. (penktadienį) 18 val.
Birštono kurhauze

- Pranešimą „Ustronės Atsiskyrėlis: jamžinės ir jamžintas“ skaitys menotyryninkė **Joana Vitkutė**;
- Stanislovo Moravskio kūrybą skaitys aktorius **Andrius Bialobžeskis**;
 - Muzikuos gitaristas **Artūras Kelpša**;
 - Renginį ves **dr. Marius Daraškevičius**;
- Dalyvaus: **hum. m. dr. Reda Griškaitė** bei mecenatai **Rūta ir Rimvydas**

ORGANIZUOJA: **Baranauskai.**

RĖMĖJAI:

BIRŠTONO
KURHAUZAS

Gyvenimas

BIRŠTONO
SAVIVALDYBĖ

SANTALKA

Renginys bus fotografuojamas ir viešinamas

Antano Lukšos atminimui skirta paroda Kaune

Kaune, Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos salėje (Laisvės al. 39, II a.), veikia paroda „Laikom frontą“.

Tai Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro Okupacijų ir laisvės kovų muziejaus darbuotojų parengta kilnojamoji paroda, skirta partizanui, politiniam kaliniui, Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos ilgamečiui vadovui ir Garbės pirmininkui, Prienų krašto garbės piliečiui, legendinio Lietuvos partizano Juozo Lukšos-Daumanto broliui, dimisijos kapitonui Antanui Lukšai-Arūnui (1923 05 31–2016 01 02) atminti. Parodoje pasakojama Lukšų šeimos istorija, kuri neatsiejama nuo sovietų okupuotos Lietuvos istorijos – visi šeimos nariai įsitraukė į partizaninį karą ir dėl to skaudžiai nukentėjo.

Oficialus parodos pristatymas visuomenei vyks 2023 m. liepos 22 d. 11 val. Parodą Kaune bus galima apžiūrėti iki šių metų rugpjūčio 1 dienos nuo 10 iki 16 val.

Planuojama, kad vėliau ši kilnojamoji edukacinė paroda bus eksponuojama Raseinių, Prienų, Kauno rajonuose ir Lietuvos Respublikos Seime.

Aukščiausios rūšies pavasarinėmis kainomis

Akmens anglis – palaida ir fasuota.
Pjuvenų briketai – beržo, uosio.
Durpių briketai – didmaišiuose.
Medžio ir durpių granulės – fasuotos.
Atvežame.

GRASTA Tel. 8 687 36216
Kęstučio g. 97, Prienai

Apie didelę šventę, kurios visi labai laukė

Prieš porą mėnesių, pradėjus ruošti šventei „Draugystės kiemelis“, mūsų Neįgaliųjų dienos grupės lankytojams teko šimtus kartų pakartoti: taip, tai bus didelė šventė, susirinks šimtas žmonių, ir mes visi dainuosime. Visas Prienų rajono savivaldybės socialinių paslaugų centro (Vytenio g. 6) kiemelis dainuos.

Taip ir nutiko liepos 5-ąją. Suvažiavo, sugužėjo svečiai iš Jonavos, Kalvarijos, Varenos socialinių paslaugų centrų, Nemajūnų dienos centro, Kėdainių neįgaliųjų draugijos, Prienų globos namų. Labai smagu buvo visus sutikti ir kiemelyje įkurdinti. Gražiai pasipuošę, „plukseles“ pasikedę, susėdo visi „Draugystės kiemelio“ dalyviai į savo kiemelius. O čia ir vedėja Svetlana Žadeikienė, dzūkų tarnės puoselėtoja iš Alytaus, beateinanti. Tai dzūkiškai ji ir prabilo, pakviesdama Centro direktorę Aureliją Urbonienę atidaryti šventę. Na, o tada jau ir prasidėjo.

Pirmieji save parodė Centro choras „Šarma“ ir mūsų Neįgaliųjų dienos grupės lankytojai su vadove Rasa Urboniene.

Į improvizuotą sceną lipo Kėdainių neįgaliųjų draugijos atlikėjai. Įdomus, nevienalytis ir gausus dalyvių jų pasirodymas sudomino ne vieną.

Jau buvome atkreipę dėmesį į svečius iš Kalvarijos, o scenoje jie buvo laisvi, laimingi ir drąsūs. Lyg sakyte sakė: „Patikėkit – gyvenimas yra gražus.“ Neapsieita ir be dovanų iš Kalvarijos.

Prienų globos namų gyventojai, lydimi direktorės Ingos Barkauskienės, ir paveikslą padovanojo, ir puikiai pasirodė. Tarp jų buvo balsingas dainininkas, kuris abejingų nepaliko. Pertraukėlė, galimybė susipažinti, pabendrauti, kartu nusifotografuoti.

Renginį tęsė raudonai pasidabinę Jonavos socialinių paslaugų centro dainorėliai ir muzikantai. Vėl kviečiama direktorė dovanų pasiimti. Dėsnūs tie mūsų sveteliai. Pala-

pinė pastatyta šventei – pilna vaišių. Varenos rajono socialinių paslaugų centro paslaugų gavėja skaito savo eiles. Prisistato Nemajūnų dienos centras.

Va, va, ta akimirka, kai Svetlana pakviečia visus į ratą ir bandom susiskačiuoti: šimtas mūsų ar ne. Ir net truputį daugiau nei šimtas. Labai smagu, kad mūsų gretas papildė ir socialinės darbuotojos, dirbančios su šeimomis, Centro paslaugų gavėjai, gaunantys paslaugas į namus ir net iš gatvės žiūrovai užsuko.

Ir suskambo šimtąbalsė St. Povilaičio daina: *Kur gimėm, kur augom, kur žemė šventa/ Sustokime, sesės ir broliai/ Užtraukime dainą, kurią kažkada/ Dainuodavo mūsų senoliai.*

Toks gerumas ir šiluma širdis už-

pildo: gal pavargę, gal ko ir nesu-pratę, bet visi ten esantys pajuto: „Mes visi kartu tokie stiprūs, tokie gražūs“. Atrodė, kad visas Centro kiemelis šypsosi viena didele šypsena, o širdys plaka draugystės ritmu.

Šventė buvo puiki. Ačiū visiems, įveikusiems atstumus, sunkumus ir atvykusiems pas mus. Na, o kad įspū-džiai nepasimirštų, užimtumo specialiste Rasa Urbonienė pasižadėjo sukurti filmuką ir su visais pasidalinti.

Taip gražiai, draugystės vėliava nešini, paminėjome Lietuvos valstybės įkūrėjo kunigaikščio Mindaugo vainikavimo karaliumi šventę – Valstybės dieną.

Asta Grauzinienė
Prienų r. socialinių paslaugų
centro socialinio darbo
organizatorė

Gyvenimas

REDAKCIJOS ADRESAS:
Kauno g. 19 A, LT - 59147 Prienai.
El.paštas: info@gyvenimas.info

Leidžia UAB „GYVENIMAS“ (SL 066).
Laikraštis įkurtas 1946 m. gruodžio 7 d.

Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė

Internetu skaitykite: www.gyvenimas.info, www.facebook.com/laikrastiogyvenimas

Redakcija: Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė - VERSLAS, ŽEMĖS ŪKIS (60523, ramute@gyvenimas.info); SOCIALINĖS PROBLEMOS, ŠVIETIMAS, MEDICINA, TEISĖSAUGA, PASLAUGOS: Dalė Lazauskienė, redaktorės pavaduotoja (60014, dale@gyvenimas.info); APLINKOSAUGA, NEVYRIAUSYBINĖS ORGANIZACIJOS, KULTŪRA, SPORTAS: Rimantė Jančauskaitė, apžvalgininkė (60012, rimante@gyvenimas.info); KOREKTŪRA: Ona Ališauskienė (60015); BUHALTERIJA, SKELBIMAI: Ona Lodienė, Zina Lankevičienė (tel./faksas 60012, zina@gyvenimas.info); kompiuterininkai ([maketas@gyvenimas.info](mailto:maketav@gyvenimas.info)). Mob. tel. 8 605 19 327.
Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su laiškų autorių nuomonėmis. Už skelbimų turinį neatsakome.

SPAUDOS,
RADIO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

remia rubrikas
„Koks tu ir aš –
tokia Lietuva“ ir
„Tai, kas
išaugina...“

Laikraštis išeina trečiadieniais ir šeštadieniais.
Ofsetinė spauda. Apimtis – 2 spaudos lankai.
Indeksas 67283. Tiražas: trečiadieniais – 1350 egz., šeštadieniais – 1750 egz.
Rinko, maketavo UAB „Gyvenimas“.

Spaudė UAB „Alytaus
spaustuvė“, Seirijų g. 17,
tel. (8 315) 73786.

**ALYTAUS
SPAUSTUVĖ**